

REGISTER

van de woorden welke in de antwoorden op de rondgevraagde teksten voorkomen, meestal in hun onverbogen vorm of noemvorm. De nummers zijn die van de teksten, en worden niet herhaald wanneer hetzelfde woord meer dan eens in denzelfden tekst voorkomt, zij het dan ook in verschillende vormen; worden zekere woorden of vormen niet algemeen gebruikt, maar komen zij slechts in een bepaalde streek of in enkele plaatsen voor, dan worden, tusschen haakjes, de streek of de nummers van de plaatsen naast het nummer van den zin opgegeven.

Aaktiepui(d) (groene kikker), 20
(O. 10, 11, 12, 80, 82, 83).

aa(l)tn (altijd), 73 (H. 118, 123).

aan, 2 (H. 65), 60, 72, 78 (H. 60); —

(naast op of in), 33 (H. 71, 76, 82;

N. 107, 111, 113, 161); — (i. p. v.

in), 32, 37 (N. 43; O. 12, 182), 74;

— (i. p. v. naar), 29 (H. 76;

N. 61, 154), 53 (H. 81), 61 (H. 76,

81), 93 (H. 15); — (i. p. v. voor),

50 (H. 81; N. 14).

aanderei (kroos), 51 (H. 76; b. 9;

N. 7).

aangaan (willen — = dreigen), 13

(N. 43).

aardbezie (i. p. v. braambes), 82

(O. 1).

aarde (zie : eerde).

aarden (zie : eerden).

aardig (= dwars), 73 (H. 12, 38;

N. 124).

aardigaard (= dwars mensch), 73

(H. 101, 108; O. 2).

accompagneeren, 16 (H. 82; b. 22;

N. 3, 159).

achten (den — = 8 uur), 74 (H. 119).

achte(n)mis (i. p. v. vroegmis), 50

(H. 67).

achter, 74, 94 (H. 70); — (= langs),

54; — (i. p. v. aan), 60 (N. 160a);

— (= naar), 35, 93; — braam-

beziën (i. p. v. braambeziën gaan

plukken), 82 (H. 2, 4, 54, 68;

N. 70, 122, 131, 140; O. 182, 188);

— iets zoeken, 83.

achteren (ten — = te laat), 103

(N. 151).

achternoen(e) (te — i. p. v. na schaft-

tijd), 74 (N. 137).

a(d)vies (van iemands — zijn), 73

(N. 104).

advocaat (— contrarie = dwars

mensch), 73 (N. 154).

af, 106 (N. 37); — (i. p. v. van),

44 (H. 65); — (= gemaaid), 122;

— en te(n) einde (= moe), 98

(H. 34).

afbranden, 126.

afbreken, 23.

afdjokken (i. p. v. varen), 106 (H. 66,

76, 82; N. 107).

afdoen (= afsnijden), 52 (H. 41, 100;

N. 24, 26, 29, 79, 122, 129; O. 184,

189); — (= opdoen), 38 (H. 23,

24, 44, 57, 59, 62, 71, 83, 101, 106,

113, 114; N. 14, 28a, 32, 33, 36,

38^I, 69, 70, 84; O. 79); — (i. p. v.

maaien), 122 (H. 7, 60; b. 9, 12;

N. 55, 93, 107, 160a); — (i. p. v.

varen), 106 (N. 2, 12, 48, 52, 56,

60, 93, 101, 156).

afdrogen (i. p. v. opdoen), 38 (H. 66;

O. 81).

afenten, 48 (N. 38^I, 144, 145; O. 2,

5, 81, 82, 83, 179, 182, 184, 186,

190, 192).

affaires (hij is zindelijk in zijn —
 = secuur), 102 (H. 67 ; N. 6).
 afgeven (den herkuul — = op zijn
 macht pochen), 43 (N. 141).
 afhalen (i. p. v. varen), 106 (b. 12).
 afklappen (= afraden), 54 (H. 66 ;
 N. 42, 91, 142 ; O. 179, 187).
 afkomen, 18 ; — (i. p. v. komen),
 108 (H. 30 ; N. 43) ; — (i. p. v.
 terugkomen), 64 (N. 84).
 afkouten (afraden), 54 (H. 117 ;
 N. 71).
 aflekken (aflikken), 7. (Naast het
 gewone imp. lekte af, vindt men
 echter ook : lektege (H. 41, 65,
 69, 119, 123 ; N. 43 ; O. 10, 11, 12)
 en lekste (H. 75 ; a. 3 ; N. 1, 1a,
 7, 9, 48, 54, 93, 97, 105, 148, 156).
 afloopen (i. p. v. varen), 106 (b. 10 ;
 N. 6).
 afmaaïen, 122.
 afnemen (i. p. v. varen), 106 (N. 49,
 50, 104, 149).
 afpikken (i. p. v. maaïen), 122
 (H. 76).
 afraden, 54.
 afrijden (i. p. v. varen), 106 (b. 9 ;
 N. 53, 67, 113, 123).
 afslaan (afbreken), 23 (H. 76 ; b. 14 ;
 N. 5) ; — (i. p. v. varen), 106
 (N. 95, 151).
 afsmijten (i. p. v. varen), 106 (N. 51).
 afsnijden, 52 ; — (i. p. v. enten),
 48 (H. 72).
 afsnoeien (enten), 48 (H. 13 ; N. 137).
 afspelen (i. p. v. opdoen), 38 (H. 40).
 afsteken (i. p. v. varen), 106 (H. 65 ;
 N. 78, 153).
 afstuiiken (i. p. v. varen), 106 (N. 32).
 aftrekken (= afbreken), 23 (H. 82,
 100 ; b. 7, 20a ; N. 12, 48, 54, 58,
 148) ; — (i. p. v. varen), 106 (N. 1,
 1a, 57, 104).
 aftweefelen (i. p. v. opdoen), 38
 (N. 38^{II}).
 afvaren (i. p. v. varen), 106 (H. 46 ;
 N. 26, 46, 84, 131, 144 ; O. 10, 186).
 afvliegen (i. p. v. varen), 106 (N. 129).

akker, 37 (H. 42 ; N. 101, 109, 110,
 154, 156, 158, 159, 160, 160a, 161,
 162, 163).
 al, 3 (N. 131), 35, 61, 75, 80 (H. 4,
 46, 93, 106, 117, 120 ; N. 78, 79,
 84, 129), 121, 125 (N. 162) ; —
 (= aan), 60 (N. 155) ; — (= langs),
 54 (N. 24, 39, 43) ; — (i. p. v. te),
 106 (N. 160a) ; van —, 91 (H. 1,
 63, 76, 119, 123 ; N. 46, 58, 129,
 145, 163).
 a(l)daar, 87.
 a(l)gauw, 64, 121 (H. 47, 48, 60, 63,
 118 ; N. 42, 143 ; O. 190).
 a(l)gelijk (= toch), 30 ; — (= wel),
 63 (N. 78).
 a(l)ginter (alginder), 87.
 a(l)gunter (alginder), 87.
 alheel (= geheel), 135 (N. 1).
 alhier, 9 (H. 2, 34, 69 ; N. 38, 141,
 142), 15 (N. 88), 55.
 alleen, 3 (H. 123 ; N. 46).
 alleman (= heel de wereld), 21
 (H. 65).
 Allemand (Duitscher), 130 (H. 75 ;
 a. 3 ; b. 9, 10, 12, 14, 20a ; N. 2,
 3, 48, 98, 151, 156).
 Allemandsche (Duitscher), 130 (b. 14 ;
 N. 148).
 alles (i. p. v. volmaakt), 62 (H. 65).
 allesijs (alleszijs ; i. p. v. toch), 30
 (N. 162).
 allicht(e) (weldra), 64, 121.
 alom (= om), 87 (O. 10, 181, 192).
 alpintje (Fra. bérêt alpin), 20 (H. 46).
 alrond (= om), 87 (O. 2).
 als, 46 (O. 187) ; — (wanneer), 1, 74
 (H. 16, 46, 47, 60, 66, 93) ; —
 (dan), 3 (O. 193) ; — ik niet (= eer
 ik), 30 (H. 2, 8, 16 ; N. 191).
 a(l)san (steeds), 42 (N. 97), 61
 (H. 100 ; N. 24), 73 (H. 81, 81a ;
 b. 7, 10 ; N. 2, 13, 48, 52, 57, 59,
 97, 110, 114, 137, 148, 149, 156,
 163).
 alswanneer (= als), 1 (N. 153).
 alswel (— dat = omdat), 43 (N. 113,
 148, 149, 151, 160, 160a).

altegader, 12 (H. 69).
 a(l)tijd, 73 (b. 20a; N. 58, 178; O. 189), 95 (H. 32); — (= alle jaren), 61 (H. 15, 47, 83; N. 29).
 alweter (i. p. v. dwars mensch), 73 (N. 70).
 a(l)zoo (= zoo), 46.
 amat (etgroen), 20 (N. 24, 26, 117).
 an (= als), 1.
 ander, 44; — (i. p. v. nieuw), 135 (N. 122, 132); — keeren (i. p. v. in dien tijd), 61 (N. 156).
 anders, 3, 85.
 ank (= dat ik), 16 (H. 76; N. 60, 105, 107), 134 (H. 76; N. 107).
 apotheker (i. p. v. kerel), 21 (N. 50, 158).
 arbeid (= werk), 4 (H. 39, 60, 67, 114, 119).
 are (landmaat), 140.
 arroseeren, 2 (H. 81a; N. 9).
 at (= dat), 71 (N. 3, 54, 93), 77 (H. 75; b. 7, 9, 10, 20a; N. 93, 95, 107, 109, 160a), 112 (b. 15; N. 54, 93, 95), 117 (H. 76; N. 54, 93, 95, 107), 118 (H. 75, 81a; N. 54, 93, 95, 107).
 avend, 68; in den — (= zoo laat), 54 (H. 11, 34); met den —, 68 (N. 68, 111); van den —, 68 (H. 23; b. 22; N. 17, 67, 151, 155).
 avends ('s —), 54 (N. 46); 's n —, 68 (N. 55).
 averechtsch (= dwars), 73 (N. 39, 45, 46, 87, 88, 117, 122, 132, 161; O. 179).
Baaide (i. p. v. vaal), 55 (H. 14).
 baan (= weg), 87 (H. 123); — (over de — kunnen = omgaan), 73 (N. 39, 46).
 baas, 10.
 baasje (i. p. v. maat), 17 (H. 108).
 bagge (inhoudsmaat), 140 (H. 32).
 bakkeleien (= vechten), 21 (H. 16).
 bakken, 113.
 bakker (i. p. v. boogmaker), 77 (a. 3).

bakkeuken (i. p. v. haard), 57 (N. 154).
 bal (i. p. v. kegel), 34 (N. 151); — (met den — spelen i. p. v. kaatsen), 58 (H. 76, 81a; b. 10; N. 6, 13, 109, 178; O. 258).
 ba(p)tiseeren (doopen), 37 (H. 81a).
 barbels (barrevoets), 69 (H. 67).
 barbelsch (= bloot), 69 (H. 65).
 baron (een leven gelijk een —), 27 (H. 38, 40, 43, 50, 66, 105; N. 17, 71, 130, 131, 153; O. 12).
 bar(re)boets (barrevoets), 69 (N. 38^I, 78).
 bar(re)voete, 69.
 bar(re)voeters, 69.
 bar(re)voets, 69.
 barst, 70.
 barsten (alleen als verl. deelw. : (g)ebo(r)sten), 70, 89 (b. 10; 12, 14, 15; N. 53).
 bazin (i. p. v. baas), 10 (H. 115; N. 70).
 bedde, 45; — (dat is een van 't rechter — = goed in alle opzichten), 102 (N. 114).
 beddevoet (barrevoets), 69 (b. 7, 12; N. 1, 3, 7, 48, 51).
 beddevoets (barrevoets), 69 (N. 108, 151).
 bedeau (koster), 128 (N. 110, 153, 159, 160a).
 bedreigen (dreigen), 13 (H. 3, 24, 108; N. 104, 124, 140, 142; O. 5).
 bedsprei, 51 (H. 24, 47, 68, 69, 95, 119; N. 89, 119, 132, 139, 140, 145; O. 79, 82).
 beek (i. p. v. Schelde), 42 (H. 39); — (i. p. v. water), 54 (H. 118).
 beeld (= standbeeld), 26 (vooral in Fra.-Vla.).
 beest, 31, 97 (H. 123; N. 53, 97, 154, 160a).
 beesteneten (= eten), 97 (H. 30, 66, 119; N. 35, 37, 38^I, 39, 47, 74, 88, 131; O. 1, 10, 12, 182).
 beet, 24.
 beetje (een — = wat), 43 (H. 11,

69), 45 (H. 36, 59, 60, 71 ; N. 46, 61), 49 (H. 59), 75, 93 (H. 48, 60 ; N. 113, 153, 162), 132 ; een — (= een stuk), 106 (b. 9, 12, 15, 20a ; N. 1a, 3, 12, 52, 58, 95, 98, 101, 104, 156, 159) ; een — hout (= een splinter), 6 (algemeen in Fra.-Vla.).
 begaren (= gebaren) (kindertaal), 63 (N. 38^{II}).
 begeven (= buigen), 129 (N. 70).
 begieten, 2.
 beginnen, 50 ; — (= zullen gaan), 121 (H. 112 ; N. 89).
 beier (= parel), 22.
 beiten (wachten) (beit wat = héla !), 35 (N. 54).
 bek (strot), 84 (H. 2).
 bekeuren (= keuren), 107 (N. 34).
 bekijken (= keuren), 107 (H. 18, 63, 76, 101 ; N. 5, 13, 14, 67, 68, 69, 77, 107, 123).
 bekkeneel (strot), 84 (N. 139).
 beletten (i. p. v. afraden), 54 (N. 151).
 Belle (i. p. v. Boom), 106 (N. 97).
 benauwd, 20 ; — hebben (= schrik hebben), 1, 43 (N. 142) ; — maken (i. p. v. dreigen), 13 (b. 14) ; — zijn (= schrik hebben), 1.
 benauwelijk (i. p. v. gevaarlijk), 42 (N. 1a).
 beraden (= afraden), 54 (N. 101).
 berg, 104.
 Bergen (i. p. v. Boom), 106 (in het grootste deel van Fra.-Vla.).
 berkenbezem (bezem uit rijshout), 33 (H. 47, 60, 93, 100, 103, 113 ; O. 1).
 berre (bed), 45 (b. 15, 19, 22 ; N. 3, 58, 59, 60, 93, 95, 97, 101, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 154, 155, 156, 158, 159, 161, 161a).
 ber(re)voete (barrevoets), 69.
 ber(re)voeters, 69.
 ber(re)voets, 69.
 bersten (alleen als verl. deelw. : (g)ebo(r)sten), 89 (b. 10, 12, 14, 15 ; N. 53).
 beschermen, 41.
 beschimmeld, 5.

beschimmelijk (beschimmeld), 5 (N. 130).
 beslagmaker (i. p. v. dwars mensch), 73 (N. 28a).
 bespetteren (besproeien), 2 (H. 17).
 bespoeien (beproeven), 2 (N. 9, 50).
 besproeien, 2.
 best, 91, 127 (H. 5) ; — (i. p. v. goed), 95 (H. 69).
 besten (te — = best), 91 (H. 75) ; zijn — (= best), 91 (N. 13, 48, 51, 52).
 bestuk (hij is op zijn — = op zijn punt), 102 (H. 16).
 beter (i. p. v. best), 91 (H. 44 ; N. 2, 5, 49, 111, 155 ; O. 184).
 beuk (= beukenhout), 109 (N. 91, 141, 142 ; O. 12).
 beukenhout, 109.
 beu(r)ze, 108.
 beuteren (smeren ; een boterham —), 51.
 bevrijden (i. p. v. beschermen), 41 (b. 15 ; N. 1, 104).
 bezem, 33.
 bezemstaart, 33 (N. 78).
 bezien (i. p. v. keuren), 107 (H. 32, 123 ; N. 35, 78, 91).
 bezig (— houden = omgaan), 73 (H. 75 ; N. 111, 178) ; — zijn met, 135 (H. 36).
 bezmer (bezem), 33 (zeer verspreid in Fra.-Vla.).
 bezorgen (= beschermen), 41 (N. 1a, 3, 12, 113, 178).
 bezwijken (sterven), 89 (b. 12).
 bie(d)en, 114.
 bier, 10, 95 ; — (i. p. v. wijn), 12 (N. 110, 113).
 bij (= aan of met), 60 ; — (i. p. v. in), 57 (H. 15 ; N. 34, 42, 129) ; — (= langs), 54 (H. 106, 120 ; b. 10 ; N. 2, 7, 11, 49, 54, 55, 56, 60, 61, 95, 113, 148, 160) ; — (i. p. v. mee), 100 (H. 2, 8, 69, 70) ; — (i. p. v. met), 3 (H. 69), 12 (H. 41), 29 (H. 69, 70 ; N. 148), 82 (H. 41), 108 (H. 69), 123 (H. 69) ; — (i. p. v. onder),

120 (N. 70); — (i. p. v. uit), 109 (N. 53).
 bijneent (= neen het), 34 (H. 23).
 bijstaan (= beschermen), 41 (H. 64; b. 7).
 bijten (in pass. vorm i. p. v. een beet krijgen), 24 (H. 9, 115, 123; b. 15; N. 54, 61, 67, 130, 141, 151, 160a; O. 1, 76, 80, 81).
 bilk (weide), 20.
 binden, 139.
 bing (maat), 17 (H. 42, 83, 84, 108; N. 35, 38, 131); — (i. p. v. kerel), 21 (H. 54, 83).
 binnen (— de uur = in een uur), 101 (N. 151).
 biscou (Fra.; spel met één kegel), 34 (N. 158).
 — blagaaimaker (i. p. v. kerel), 21 (N. 43).
 blauw, 131; — (i. p. v. dun), 100 (N. 131).
 bleek (vaal), 55.
 bleekbruin (i. p. v. vaal), 55 (H. 95, 118; O. 184).
 bleekgeluw (i. p. v. vaal), 55 (N. 78, 137).
 bleekrood (i. p. v. vaal), 55 (H. 83; N. 68, 74).
 bleekrost (i. p. v. vaal), 55 (H. 32, 34, 116; N. 146).
 bleten (i. p. v. schreeuwen), 84 (H. 83).
 blij(de), 16.
 blijven, 28; — steken, 67 (H. 24).
 bloed (— van een os = ossenbloed), 96 (b. 12; N. 97, 148).
 bloedsponsje (soort tepel), 127 (H. 5).
 bloem, 2.
 bloostvoete (blootsvoets), 69 (H. 76, 81a).
 bloot, 69.
 blootsvoete, 69 (N. 132).
 blootsvoeten, 69 (N. 9).
 blootvoet, 69 (N. 51, 55, 56, 95, 105).
 bode (brievenbesteller), 71.
 bodege (brievenbesteller), 71.
 bodeje (brievenbesteller), 71.

bodetje (brievenbesteller), 71.
 boekeboom (beukeboom), 109 (N. 101, 108, 154, 155, 159, 160).
 boekeboomhout, 109 (N. 60, 93, 95, 97, 104, 109, 110, 113, 116, 149, 160a, 161).
 boeken (beuken), 109 (H. 1, 8, 9, 38, 54, 60, 64, 67, 69, 81a, 84, 106, 115; N. 39, 46, 79, 131).
 boekeneute (beukenoot), 109 (H. 36).
 boekenhout (beukenhout), 109.
 bogenmaker, 77.
 bok (heeft een leven gelijk een —), 27 (N. 62).
 bol (i. p. v. kegel), 34 (N. 93).
 bolle (= dooier), 123 (b. 12, 15, 19; N. 1, 13, 48, 49, 53, 54, 55, 56, 61, 95, 97, 98, 101, 105, 107, 109, 149, 153, 154, 158, 160a, 161).
 bon (Fra. goed), 90 (H. 3, 16, 36, 108; N. 141).
 bonster (gummibal), 58 (H. 60, 84).
 bonsteren (kaatsen), 58 (H. 46, 60, 61, 84, 103, 105, 106).
 bont (i. p. v. vaal), 55 (O. 79).
 boodje (brievenbesteller), 71.
 boog, 77.
 boogmaker, 77.
 boogmarchand (i. p. v. boogmaker), 77 (H. 115).
 Boom (plaatsnaam), 106.
 boom, 48; — (i. p. v. eik), 120 (H. 19, 84, 97, 103; N. 29); een — kaarten (= een partijtje kaart spelen), 65 (H. 47).
 bo(o)mke, 124.
 bo(o)mkweker, 48.
 bo(o)mpje, 124.
 boomsnij(d)er (i. p. v. boomkweker), 48 (N. 17, 51).
 boomsnoeier (i. p. v. boomkweker), 48 (H. 4, 44; N. 90; O. 83, 186).
 boomsnoeker (i. p. v. boomkweker), 48 (H. 18, 21, 51, 59, 95; N. 129).
 bo(o)mtje, 124.
 boontje (pit), 36.
 boot, 106 (N. 116).
 bo(r)stel, 33.

- bo(r)stelaar (borstel), 33 (b. 15 ; N. 97).
- bosch, 82.
- bot (moeilijk), 124 (O. 83).
- boterham, 51.
- bougie (kaars), 59 (N. 158).
- bout (staart), 60 (H. 83).
- bouteille (i. p. v. liter), 12 (N. 1a, 163).
- boutje (kindje), 9 (N. 151) ; — (mannetje), 69 (H. 75) ; — (kegel uit het kinderspel), 34 (N. 104).
- bouwage (een — zetten = een bouw-werk oprichten), 112 (H. 34).
- bouwen, 112.
- braambeier (braambes), 82.
- braambes, 82.
- braamboos (braambes), 82 (H. 101).
- braambul (braambes), 82 (O. 83, 181, 184).
- bradeeren (opdoen), 38 (N. 5).
- bramel (braambes), 82 (H. 43, 51, 75, 76, 79, 81, 81a, 82 ; N. 1, 1a, 2, 3, 5, 6) ; — (doorn), 78 (N. 11).
- bramelbeier (braambes), 82 (N. 11, 12, 13).
- bramer (braambes), 82 (H. 21, 44, 49, 50, 83, 84).
- branden, 59, 126 (H. 75, 79 ; a. 3 ; b. 7 ; N. 6, 7, 11, 53, 98, 113, 149, 151, 155, 158, 159, 160, 162).
- brankaar (arm van een kruiwagen), 129 (in Fra.-Vla.).
- bravaard (i. p. v. kerel), 21 (N. 3).
- breed, 25.
- breeden (smeren ; openbreiden), 51.
- breeder, 25.
- breedste (de —), 25.
- breefel (= muil ; i. p. v. strot), 84 (H. 36).
- breken (= afbreken), 23 (H. 79 ; a. 3 ; b. 9 ; N. 9, 11, 50, 51, 53, 59, 107, 108, 113, 130, 153, 154, 160, 160a, 162) ; — (i. p. v. varen), 106 (N. 7, 155, 160) ; — (expl.), 83 (H. 12, 93 ; N. 51, 105, 154 ; O. 184).
- brenge, 10 (O. 81), 11, 39, 71 ; — (i. p. v. voeren), 97 (H. 3, 42 ; N. 71) ; aan den hals — (= opdoen), 38 (H. 11, 67).
- brief, 71.
- briefdrager, 71.
- brijke (steen), 25 (H. 75, 76, 79, 81a ; N. 11, 51, 63, 74, 155, 163).
- broek (laag gelegen wei- of hooiland), 20 (H. 62, 84, 100, 114 ; N. 14, 17, 20, 26, 28a, 37).
- broekage (laag gelegen wei- of hooiland), 20 (H. 84, 105, 113).
- broer(e), 98.
- brok(ke) (stuk), 106 ; een — (= wat), 75 (H. 66, 87) ; — (i. p. v. korst ; een — brood), 89 (H. 84 ; N. 1a) ; — hout (= splinter), 6 (N. 3).
- brokken (bij — slaan = afbreken), 23 (N. 57, 104, 111) ; in — slaan (= afbreken), 23 (b. 10 ; N. 1a, 2, 40, 52, 56, 58, 60, 95, 110, 158 ; O. 258) ; in — zijn (= kapot zijn), 67 (N. 42, 145 ; O. 189).
- brood, 5, 57 (N. 129) ; een korst —, 89 (H. 34 ; b. 12 ; N. 1a, 2, 55, 59, 61, 67, 83, 129).
- broodpaal (ovenpaal), 57 (N. 97, 142 ; O. 12).
- broodschup (ovenpaal), 57 (H. 72, 84).
- broodspa(de) (ovenpaal), 57 (N. 119).
- broos (i. p. v. niet veel waard), 56 (N. 160).
- brouette (Fra. ; kruiwagen), 129 (b. 7, 9, 10, 12, 14 ; N. 1a, 5, 151, 153).
- brouwer, 112.
- brug(ge), 106.
- Brugsch (—e maat), 140 (N. 42).
- buigen, 129.
- buikpijn (i. p. v. hartpijn), 72 (N. 141).
- buiten, 130 ; de —, 37 (H. 16).
- buk (bok ; hier geitenbok), 89.
- bulk (weide), 20.
- bum (hoed), 93 (N. 38^u).
- bunder (landmaat), 140 (N. 84, 141 ; O. 181, 184, 188, 258).

bu(r)stel (borstel), 33.
 bu(r)stelaar (borstel), 33 (b. 10, 19 ; N. 162).
 bu(r)stelstok, 33 (H. 83).
 buruil (uilsoort), 20 (N. 77).
 bu(r)zeke (beursje), 108 (N. 43).
 butteren (smeren ; een boterham —), 51.
 butterschijte (vlinder), 20 (vooral in Fra.-Vla.).
 butterschijtere (vlinder), 20 (H. 47 ; N. 122).

 Camarade (maat), 17 (N. 98, 108, 155, 160).
 casquette (muts, pet), 20 (in Fra.-Vla. en te O. 258).
 cathenette (Fra. myrtille ; boschbes), 82 (b. 9, 15 ; N. 3, 48).
 catherinette (Fra. myrtille ; boschbes), 82 (b. 7, 12 ; N. 1, 7).
 champignon (paddestoel), 20.
 chic (het is een chiquen type), 120 (H. 3).
 chicaneur (= dwars mens), 73 (N. 36, 77).
 choppe (Fra. chope ; pint), 10 (H. 17, 83, 84, 100 ; N. 81, 144).
 choptje (pintje), 10 (H. 42, 47, 100 ; N. 123).
 collier (halssnoer), 22 (H. 103).
 comme il faut, 102 (H. 3).
 conscientieux, 102 (N. 148).
 contrarie (= dwars), 73 (H. 3, 11, 75, 79, 82 ; b. 7, 10, 15, 22 ; N. 2, 6, 7, 9, 13, 52, 56, 57, 58, 98, 107, 109, 110, 114, 116, 126, 141, 148, 149, 156, 158, 163 ; O. 184).
 contrarjant (= dwars), 73 (b. 9 ; N. 51, 60, 159).
 correct (= op zijn punt), 102 (H. 18).
 couvre-lit (bedsprei), 51.
 croute (korst), 89 (b. 7, 9, 10, 14 ; N. 51).

Daar, 18, 26, 44, 70, 83, 87, 104, 105, 106 (H. 2, 28), 119, 124 ; langs —, 87.

daarmee, 100.
 daarvan, 44.
 dag, 68 ; — (den — van vandaag), 3 (H. 3, 11, 12, 14, 63, 65, 66, 67, 69, 119, 123 ; N. 43, 46, 47, 111, 131, 139, 141 ; O. 1, 10).
 dagwant (landmaat), 140 (O. 192).
 dan, 1 (H. 1, 61, 67 ; N. 67), 3 (H. 16, 35, 65, 116, 118 ; N. 38^I, 67, 79, 81, 84, 90, 91, 126 ; O. 79, 179, 190), 18 (H. 18, 38, 46, 61, 62, 63, 65, 69, 93, 103, 123 ; N. 34, 109, 139, 144 ; O. 80, 83), 44 (H. 5), 65 (H. 38, 65, 66, 69, 119 ; N. 16, 78, 119, 139), 85 ; — (= toen ; in dien tijd), 61.
 dangereus (= gevaarlijk), 42 (algemeen in Fra.-Vla.).
 da(n)k (dat ik), 94, 134.
 da(r)schen (dorschen), 138 ; koren —, 138.
 dat (aanw.), 5, 26, 44, 45, 52, 69, 109 (H. 8, 60), 124 ; — (aanw. ; i. p. v. die), 100 (H. 76, 81 ; N. 1, 5, 9, 11, 48, 49, 51, 58, 93, 95, 101, 109, 110, 124, 156, 161) ; — (aanw. i. p. v. het), 17, 18, 60 ; — (rel.), 3 (N. 131), 16, 30, 54 (H. 2, 3, 9, 11, 30, 43, 47, 49, 60, 70 en verder in Fra.-Vla.), 62, 71, 77 (in Fra.-Vla.), 80, 94, 112, 117, 118, 131 (H. 75 ; b. 12, 20a ; N. 11, 13, 55, 98, 109, 155, 161, 162), 134 ; — (rel. ; i. p. v. die), 18 (H. 79, 82 ; N. 1, 11), 73 (N. 5, 49), 104 (N. 6, 11, 49, 51, 52).
 de(n), 1, 2, 3, 6, 7, 21, 28, 29, 31, 34, 36, 40, 41, 42, 44, 48, 49, 50, 57, 61, 62, 64, 70, 71, 74, 75, 76, 82, 85, 86, 88, 89, 91, 97, 99, 106, 112, 116, 118, 123, 125, 127, 128, 129, 130, 132, 133, 137 ; — (dikwijls als [t]), 53, 97, 133 ; — (om — verst(en), 47).
 deconseilleeren (afraden), 54 (N. 156).
 deel (i. p. v. helft), 44 (N. 43).
 heerlijk (flauw), 132 (H. 2, 18, 39, 47).

defendeeren (i. p. v. beschermen), 41 (N. 156).
delfroe (landmaat), 140 (H. 93, 108).
delft (de andere —; = helft), 44 (H. 118, 120, 123; N. 41, 47, 145).
delicaat (= secuur; fijn), 102 (O. 79).
delven (= spitten), 4.
demi (pint), 10 (H. 1, 11, 32, 65, 66; N. 131, 137; O. 182).
demitje (pintje), 10 (N. 132, 137; O. 12).
demolieren (afbreken), 23 (H. 75, 81; b. 12, 19, 20a, 22; N. 1, 3, 6, 7, 9, 13, 55, 60, 95, 97, 98, 148, 160a, 162).
der (er), 104, 119 (H. 14, 24, 34; N. 78, 90; O. 10, 12, 79, 182, 189), 120; — (om — verst: om het verst), 47.
de(r)schen (dorschen), 138.
de(r)sken (dorschen), 138.
desten (dorschen), 138 (H. 41, 65, 68, 69, 72).
destruweeren (= afbreken), 23 (N. 93, 101); — (= opdoen), 38 (N. 59, 107, 113); — (= varen), 106 (N. 108, 148).
détour (omweg), 87 (b. 9; N. 163).
deugd (het doet zulk een —), 91 (N. 131).
deugen, 36 (H. 93), 111 (H. 11, 34, 46, 47, 65, 84, 108, 117; N. 119), 115 (H. 65).
deur, 109.
deze, 18 (H. 2, 11, 76, 81a; N. 47, 81); — (i. p. v. die), 100 (N. 104).
dicht (i. p. v. laat), 54 (H. 120).
die (aanw.), 8, 18, 21, 26, 27, 33, 36, 41, 59, 69, 70, 78, 83, 87, 100, 101, 104, 109, 120; — (rel.), 18, 73, 77, 83 (N. 124), 104, 110 (H. 65, 81a; a. 3; N. 95, 148, 153).
dier (duur), 112.
difficile (i. p. v. secuur), 102 (H. 1).
dik, 133; — (i. p. v. breed), 25 (N. 145); — (= vet), 46 (H. 63, 65, 79, 115, 120, 123; b. 14); —

(= goed), 108 (H. 5, 119; N. 87, 123, 139).
dikkop (koppigaard; i. p. v. dwars mensch), 73 (H. 13).
din (dun) (= flauw), 132.
dinsdag (vetten — = carnaval), 15 (N. 105, 154).
dit (i. p. v. dat, rel.), 112 (b. 9; N. 1a, 9, 50, 53, 58), 117 (N. 1a, 9, 50, 53, 58, 104), 118 (b. 9; N. 1a, 50, 53, 58).
dochtertje, 82.
doen, 17, 18, 21, 23, 49, 94 (H. 47), 136; — (i. p. v. laten), 32; — (maken), 99, 123 (N. 51, 104); — (i. p. v. spinnen), 3 (H. 5, 100; a. 3); — (i. p. v. steken), 33 (voornamelijk in Fra.-Vla.); — (i. p. v. varen), 106 (H. 81a); — (i. p. v. voeren), 97 (H. 19, 35, 68, 70, 71, 84, 93, 103, 105, 106, 108, 113, 115; N. 6, 9, 11, 16, 28a, 33, 36, 53, 57, 59, 63, 83, 84, 90, 132, 144, 145, 148; O. 1, 181, 188); — weergaan (i. p. v. terugsturen), 100 (H. 9; N. 129, 132); — weerkeeren (i. p. v. terugsturen), 100 (H. 49); zeer —, 32 (H. 62, 67, 70, 93; N. 42, 104, 111; O. 2, 179, 192), 72 (H. 17, 21, 60, 63, 65, 66, 93; N. 17, 42, 55, 58, 104, 111, 149, 151, 155; O. 1, 12, 184).
dommekont(e), 40 (H. 60).
dommerik (i. p. v. dwars mens), 73 (H. 47).
dood, 80, 89.
doodgaan, 89 (H. 2; N. 88; O. 192).
dooduil (uilsoort), 20 (H. 106).
doodvogel (uilsoort), 20 (N. 16, 24).
doopen, 80, 137.
do(o)pkleed, 137.
do(o)pkleedje, 137 (H. 35; N. 123).
do(o)pmantel, 137 (O. 1, 12, 181).
do(o)pvonte, 137.
door (ze zijn — naar 't veld = weg...), 37 (N. 16, 101, 107, 108, 111, 149, 156, 159, 160a, 161, 162, 163);

129 (N. 39) ; langs — (= langs), 54 (N. 154).
 doorbuigen, 129 (N. 39).
 door(d)at, 32 (N. 53, 107, 111, 159), 43 (voornl. in Fra.-Vla.).
 doorgeven (buigen), 129 (H. 34, 38, 67, 123 ; N. 43, 46, 47, 89) ; zich —, 129 (N. 141).
 doorl (doorn), 78 (b. 14, 15, 22).
 doorn, 78.
 doornhaag (gewone haag), 20 (O. 1).
 doorwegen (buigen), 129 (H. 59).
 doorzakken (buigen), 129 (H. 119).
 dopkleedsle (doopkleed), 137 (N. 88, 139 ; O. 182).
 dopklitselke (doopkleed), 137 (N. 87 ; O. 184, 258).
 dopmantelke (doopkleed), 137 (O. 184).
 dopmanteltje (doopkleed), 137 (N. 84).
 doprobe (doopkleed), 137 (N. 160a).
 dops(h)abitje (doopkleed), 137 (N. 160).
 dopselrobe (doopkleed), 137 (N. 109).
 dopselrobeke (doopkleed), 137 (N. 162).
 do(r)re (dooier), 123.
 do(r)schen, 138.
 do(r)st, 86.
 draadje, 115 (H. 65).
 draaien (de weg draait), 87 (H. 93, 119 ; b. 7 ; N. 37, 114, 122).
 dragen (i. p. v. voeren), 97 (H. 59, 81a, 82 ; b. 15 ; N. 160, 161) ; — (i. p. v. sturen), 100 (N. 137).
 dreigen, 13 (H. 1, 123 ; N. 91, 139, 146 ; O. 4, 10, 11, 12, 82, 83, 181, 182, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 192).
 drie, 12.
 driekanten (= dwars), 73 (N. 16).
 drijfgras (weiland), 20 (N. 29).
 drinken, 31, 96 ; — (i. p. v. hebben), 125 (N. 162) ; — (i. p. v. uitdrinken), 12.
 droef (= gevaarlijk), 42 (H. 108) ; — (slecht ; niet goed), 111 (b. 10 ;

N. 95, 151) ; — (stout ; i. p. v. dwars), 73 (H. 89).
 droeving (i. p. v. kerel), 21 (N. 7).
 droog, 86 ; niet — (i. p. v. groen), 122 (H. 65).
 dudder (dooier), 123 (H. 75, 76, 79, 81, 81a, 82 ; N. 6, 9, 11, 13).
 duim (lengtemaat), 140 (H. 71 ; O. 182).
 Duitscher (mv. : Duitschers, Duit-sche en Duitschen), 130.
 Deutschman, 130 (H. 1, 2, 3, 4, 36, 65 ; N. 50, 70, 160).
 duivel (Lucifer), 28 ; — (schreeuwde lijk een —), 84 (N. 153) ; —s (is voor de — = kapot), 67 (N. 154).
 dul (gram, driftig, enz.) (i. p. v. erg), 43 (H. 66) ; — (een —le muil hebben), 43 (O. 4) ; — (vlug, flink, bv. van een kind), 115 (H. 60) ; — (i. p. v. lange), 78 (H. 65).
 dulle (subst.), 43 (H. 16).
 dun, 100.
 Durhamsch (i. p. v. vaal), 55 (N. 104).
 durven, 43 (O. 187), 105 ; — (het al — = erg zijn), 43 (O. 5).
 dust (dorst), 86.
 dwars, 73 (H. 16, 47, 117 ; N. 26, 62, 146 ; O. 79) ; — gaan (= krom loopen), 87 (b. 10) ; — in den zak (dwars), 73 (H. 40, 65 ; O. 5, 82, 83, 189) ; — zitten, 73 (N. 137).
 dwarsdraad (= dwars), 73 (H. 81).
 dwarsdrijver (dwars mensch), 73.
 dwarszak (dwars mensch), 73 (O. 187).
 dwarzerik (dwars mensch), 73 (H. 42 ; N. 24).

E (zie : hij).
 ee (he !), 59.
 eek (eik), 120.
 eekeboom (eik), 120.
 eekel (eikel), 120.
 eekelaar (eik), 120 (N. 16, 83 ; O. 11).
 eekelboom (eik), 120 (H. 12, 44, 47, 65, 89 ; N. 9, 16).

eekeling (eikel), 120 (H. 120, 123 ; N. 35, 39, 41, 42, 43, 45, 47 ; O. 2, 4, 5, 76).
 eekelnoot (eikel), 120 (N. 105, 108, 109, 145, 148, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 162).
 eekenhout, 109 (H. 75 ; N. 1, 2, 3, 7, 38^{II}, 48, 51, 52, 57, 58, 143, 148, 153, 156).
 eekenoot (eikel), 120 (N. 26, 36, 63, 68, 69, 70, 74, 75, 77, 79, 87, 101, 114, 116, 117, 119, 122, 123, 124, 129, 131, 132, 140, 145, 163 ; O. 80, 81, 83, 258).
 eekenootje (eikel), 120 (H. 46 ; N. 71, 140).
 eeker (eikel), 120 (H. 23 ; N. 160a).
 eekerling (eikel), 120 (N. 46, 78, 81, 83, 85).
 eekernoot (eikel), 120 (N. 88 ; O. 79, 82, 186).
 eekhout (eikel), 120 (N. 48).
 een (e, en, 'n, ne), 1, 4, 6, 13, 24, 27, 33, 36, 46, 47, 51, 59, 68, 70, 71, 82, 83, 87, 88, 89, 92, 95, 99, 101, 103, 106, 108, 110, 115, 123, 134, 135 ; niet — (= geen), 77 en 79 (in Fra.-Vla.) ; de — e helft, 44 (H. 46).
 eenderlijk (— lang = een eeuwigheid), 134 (H. 100).
 eens, 24 (N. 158, 163), 107 (H. 24).
 eepe ('t is — = 't is koffietijd), 74 (H. 12).
 eer (voordat), 30, 80.
 eerde (in — = aarden), 56 (N. 91) ; in d'— gezonken, 67 (H. 123).
 eerden (aarden), 56.
 eerst, 38, 49, 93 (N. 142), 97, 107 (N. 38^{II}) ; — en vooral, 49 (H. 14), 97 (H. 120) ; — van al, 49 (H. 120 ; N. 110, 139, 143).
 eerste (— mis), 50 ; — woord, 79 (N. 131).
 eeuwig (eeuwigheid), 134 ; — (steeds), 103 (H. 3).
 eeuwigheid, 134.

effenlegger (een — = iem. die over-dreven secuur is), 102 (H. 123).
 egen (voordat ; eer), 30 (N. 14), 80 (N. 14, 20, 26, 67).
 ei, 116, 123.
 eigenniggaard (= dwars mensch), 73 (H. 43).
 eik, 120 (zie : eek).
 eikel, 120 (zie : eekel).
 eikenhout, 109 (zie eekenhout).
 e(i)nde (een heel — om), 87 (H. 21, 38, 46, 60, 68) ; een — rond, 87 (H. 2).
 ekeer (zie : keer).
 elder (uier), 127.
 elkendeen (iedereen ; — te keer gaan), 43 (N. 88).
 ellekapelle (vlinder), 20 (N. 67).
 en, 44, 68, 81, 85, 90, 100, 131.
 en (als), 1 (b. 14 ; N. 52, 54, 93, 95, 97, 98, 101, 109, 113, 149, 151, 156, 160a).
 en (zie : hebben).
 en (zie : hij).
 (e)nee (niet waar ! ; he !), 59.
 Engeland, 23.
 Engelschen (i. p. v. Engeland), 23 (N. 95).
 enkel (— woord), 79 (N. 53).
 enleveeren (i. p. v. varen), 106 (b. 12 ; N. 162).
 enten, 48 (H. 2, 14, 41 ; N. 91, 126, 142, 145 ; O. 1, 4, 10, 12, 79, 80, 181, 187, 188, 189, 258).
 entwie(n) (iemand), 77 (N. 108, 124) ; — die schiet (= een schutter), 92 (H. 3).
 er, 8, 34, 44, 77 (voornl. in Fra.-Vla.), 79, 100, 104, 119 ; — mee, 100 ; — op (daar er op), 105 ; — uit (= buiten), 130 (H. 36) ; — van (benauwd hebben er van), 1.
 erg, 43 (O. 182).
 Escaut (Schelde), 42 (N. 53, 55, 61).
 esschenhout (i. p. v. beukenhout), 109 (N. 50).
 est (bosch), 82 (H. 76).
 eten (ww.), 66 ; — (i. p. v. schafttijd),

74 ; — (i. p. v. in te slikken), 89 (H. 108 ; N. 3, 5) ; — (nw. ; i. p. v. voeder), 97.
 etentijd (schaffttijd), 74 (N. 130).
 eterniteit (eeuwigheid), 134 (H. 75 ; N. 52).
 etwat (iets), 41 (N. 88).
 evelinge (pas), 122 (H. 12).
 (e)waar (he !), 59 (O. 1, 5).
 exact (juist), 102 (N. 90).
 existeeren (bestaan ; i. p. v. staan), 26 (N. 108).
Fabriek, 8.
 facteur (brievenbesteller), 71.
 fasceel (boommaat), 140 (H. 112).
 feesten (vieren), 15 (N. 1a, 109, 160).
 fel (sterk), 43 (N. 143 ; O. 2) ; — zijn, 43 (O. 11).
 ferm (i. p. v. lang ; —e doornen), 78 (N. 38^I) ; — (i. p. v. goed ; —e beurs), 108 (H. 8, 23, 30, 34, 70 ; N. 39, 143).
 fêteeren (vieren), 15 (H. 81a ; a. 3 ; b. 22 ; N. 148).
 vijfouter (vlinder), 20 (N. 83, 87, 88, 89, 140, 141, 144, 146 ; O. 82, 83, 181, 182, 184, 186, 187, 188, 189, 190).
 fijker (doorn), 78 (b. 15 ; N. 1, 49, 50, 60, 101, 111, 151, 156, 161).
 fijn (secur, van een werk), 102 (H. 17, 54, 57, 66, 112, 117 ; N. 32, 38^{II}, 130, 141, 144, 146 ; O. 79, 80, 179, 186).
 fijn(tje), 115.
 fijnoore (slimmerd), 115 (H. 16).
 fileeren (spinnen), 3 (N. 49).
 fininig (zie : vinnig).
 flauw, 132 ; — (= dun), 100 (H. 17, 65 ; N. 2).
 fleeuw (zouteloos ; = flauw), 132 (N. 145, 146).
 fleeuwsch (zouteloos ; = flauw), 132 (H. 114, 120 ; N. 32, 34, 41, 42).
 flesch (i. p. v. liter), 12 (H. 95, 123 ; N. 14).
 fliebouter (vlinder), 20 (O. 192).

fli(k)floddere (vlinder), 20 (H. 67, 69, 70, 71, 72).
 fli(k)flottere (vlinder), 20.
 flinkflottere (vlinder), 20.
 fluppe (flauw), 132 (H. 3).
 fortifieeren (verkloeken), 96 (a. 3).
 fortuin (rijkdom), 85 (H. 18, 24, 39, 46, 49, 63, 83 ; b. 12, 14 ; N. 1a, 13, 26).
 fotst (om ter — = om ter verst), 47.
 framboos (i. p. v. braambes), 82 (H. 100 ; N. 20).
 frank (hij is — = erg), 43 (N. 130 ; O. 190).
 frequenteeren (omgaan), 73 (in Fra.-Vla.).
Gaaiper(t)se, 77 (H. 67).
 gaan, 2, 32, 53, 54, 64, 65, 82, 94, 121.
 gaan (hij zal nooit ver — = hij zal het nooit ver brengen), 39 ; — (ze — niet veel meer in Halfvasten = ze vierden niet veel meer Halfvasten), 15 (N. 151) ; niet meer — (= kapot zijn), 67 (N. 108) ; — (i. p. v. omgaan), 73 (H. 81, 81a ; b. 15, 20a ; N. 12, 58) ; te keer —, 43 (N. 88).
 gaan (= zijn), 91 (H. 117).
 gaan (= zullen), 22, 48, 117, 124 ; — (achter schaffttijd — we... inspannen, i. p. v. achter schaffttijd spannen we... in), 74 ; — (= zullen gaan), 121 ; — voeren (i. p. v. voeren), 97 (H. 46) ; — zwemmen (i. p. v. zwemmen), 42 (H. 32, 40).
 gaan gaan (i. p. v. gaan), 2 (H. 1), 32 (H. 14, 51, 81a, 82), 94 (H. 1, 2, 5, 11 ; N. 43) ; — (= zullen gaan), 64, 121 ; — kaarten (i. p. v. gaan kaarten), 65 ; — zwemmen (i. p. v. zwemmen), 42 (H. 11).
 gaan gaan gaan (i. p. v. gaan), 94 (H. 65) ; — (i. p. v. zullen), 48 (H. 11) ; — (i. p. v. zullen gaan), 121 (H. 41) ; — kaarten (i. p. v. gaan kaarten), 65 (H. 41).

gaarne, 31, 66 ; niet — (= moeilijk), 124 (N. 63); — hebben (ik zou — = ik wou), 71 (H. 4, 34, 42, 63 ; N. 16, 17, 47, 50, 75).
 gaper (i. p. v. strot), 84 (H. 8).
 gast (kerel), 21 (in Fra.-Vla.); — (i. p. v. mensch), 73 (O. 189).
 gauw (kom), 9 (N. 17, 104, 110, 149, 151, 156, 159 ; O. 5).
 gauw (niet — = moeilijk), 124 (N. 85).
 gazerie (weiland), 20 (H. 79, 84 ; b. 20a, 22 ; N. 57, 60, 61, 101, 104, 109, 148, 149, 153, 160, 160a).
 ge, 63 (zie : gij, je, joe(n) en u).
 gè ! (uitroep), 18 (H. 42, 47, 60, 83).
 geassureerd (stout ; = erg), 43 (H. 106 ; N. 28a, 34).
 gebaren (je gebaarde dat je me niet zag), 63 (H. 3, 105, 123 ; N. 145, 163).
 geba(r)sten (zie : barsten).
 gebenedijd (— woord), 79 (H. 67, 119).
 gebergen (bergen), 104 (N. 95, 104).
 gebergten (bergen), 104 (H. 79 ; N. 13, 50, 93).
 gebroken (hij is — = kapot), 67 ; hij ligt — (= kapot), 67 (H. 119).
 geen, 34 (H. 41), 55, 73, 77, 79, 111 ; — (i. p. v. een), 103.
 gegaan (zijn — = zijn geweest), 29 ; zijn — (= zijn weg), 37 (b. 9, 10 ; N. 2, 9, 11, 12, 98, 104, 109, 113, 148, 151, 153, 158, 160).
 gegeerd (= gevierd), 15 (H. 82).
 (ge)heel, 21, 75 (N. 68), 84 (H. 28), 121 (N. 54, 113, 129, 160), 135 ; — (= goed ; een — e beurs), 108 ; — (= groot ; een — e toer), 99 (H. 46).
 gehuwd, 110 (b. 22 ; N. 153).
 geijkte (een — = iem. die secuur is), 102 (N. 139).
 geitebuk (geitenbok), 89.
 gekabbeld (i. p. v. zuur, geschrift), 100 (H. 65).
 geld, 38, 85, 108.

geldbeurs (i. p. v. beurs geld), 108 (N. 104, 111, 161).
 geleden, 134.
 gelijk, 27, 84 (H. 34), 98 (H. 11) ; — hebben, 118 ; — geven, 118 (N. 142) ; — (hij is iemand — of dat het zijn moet ; i. p. v. secuur), 102 (H. 14, 72 ; N. 78).
 gelinder (pers. vnw. 2^e p. mv.), 61 (N. 123).
 gelooven, 79.
 geluw (adj. ; i. p. v. vaal), 55 (H. 3 ; N. 6, 16, 38^t, 53, 61, 97) ; — (nw. ; = dooier), 123 (alg. in Fra.-Vla.).
 gemakkelijk (niet — = moeilijk), 124 (N. 91, 142, 149).
 gemeens (— grijpen = omgaan), 73 (N. 151) ; — hebben (= omgaan), 73 (N. 56, 158) ; — houden (= omgaan), 73 (N. 154) ; — maken (= omgaan), 73 (H. 82 ; N. 53) ; — nemen (= omgaan), 73 (N. 60, 93, 101).
 gemeente (= volk), 85 (N. 151).
 gemet, 140 ; half —, 140 ; Winnezeelsch —, 140 (N. 59).
 gemoolnaard (— e duif), 55 (H. 34).
 genoeg (= wel), 63 (N. 62, 104, 156).
 (g)epeliërd (gestorven), 89 (N. 161).
 (g)eperiërd (gestorven), 89 (b. 20a ; N. 151).
 gepijnd (= benauwd), 20 ; — zijn (= bang zijn), 1 (H. 17, 60, 93, 100, 103, 105, 106, 108, 112 ; N. 28a, 32, 33, 34, 77).
 geplekt (i. p. v. vaal), 55 (N. 122).
 (g)epuliert (gestorven), 89 (N. 108).
 geraken (hij zal nooit ver — = hij zal het nooit ver brengen), 39 (H. 8 ; N. 122).
 gereed, 30 ; — doen (= bereiden), 51 ; — maken (= bereiden), 51.
 gereedschepe maken (aanstalten maken), 51 (N. 141).
 gerowaand (gespikkeld grijs en bruin) ; 55 (H. 69).

geschild (gevekt), 55 (H. 103).
 gesprongen (= gebarsten), 70 (H. 106; N. 87); — (= kapot), 67 (N. 140).
 getie (schafttijd), 74 (H. 118, 120; N. 32, 33, 34, 42, 78, 122; O. 1).
 getij(de) (zie: getie).
 getrouwd, 110.
 gevaarlijk, 42.
 geven, 22, 25, 59; — (= buigen), 129 (H. 57); zich — (= buigen), 129 (H. 34, 39, 63; O. 1); — (i. p. v. tappen), 10; — (i. p. v. brengen), 11 (H. 9, 59, 64; N. 17, 26, 38^{II}, 129, 143); water — (gieten), 2 (H. 30, 54, 59, 60, 65, 93, 106, 119; N. 124, 130, 131, 144); een handje — (= helpen), 45 (N. 129).
 (g)evinnigd (beschimmeld), 5.
 geweldig (i. p. v. erg), 43 (H. 9; O. 76); — (— heet), 68 (N. 68).
 gewicht(e), 129.
 gewildig (gaarne), 31 (N. 1a).
 gewillig (= pas), 122 (H. 120).
 gezapig, 127 (H. 5).
 gezeemd (vaal), 55 (H. 8, 12, 30, 67, 70, 71; N. 43, 46).
 gezond (= zacht; een —e avond), 68 (H. 75; b. 19; N. 6, 13, 54, 61, 95, 104, 111); — (= goed), 95 (N. 7, 13).
 gezonder (= beter, i. p. v. best), 91 (N. 7, 54, 104).
 gieten, 2.
 gij, 77, 105, 113, 114, 136, 139 (zie: ge, gijder, gijlder, gijnder, gu(l)der, je, julder, ju(n)deren u); — (i. p. v. u (acc.)), 35 (N. 42, 132, 137).
 gij daar (hela), 35 (N. 153).
 gijder, 44, 61, 136, 139.
 gijlder, 44, 61, 136, 139.
 gijnder, 44 (H. 36, 38, 38^I, 38^{II}, 40), 61, 136, 139.
 gildig (= groot; goed), 108 (N. 140).
 ginder (i. p. v. daar) (zie ook: gunter), 18 (H. 8, 23, 59, 118; N. 42, 63, 70).
 glas (pint), 10 (H. 14).
 glazen (— pereltjes), 22 (N. 154).

glorie (i. p. v. rijkdom), 85 (H. 67).
 God (i. p. v. Ons Heer), 62 (H. 2).
 goed (adv.), 92, 110 (H. 65, 67, 70, 93, 113; N. 14); — (adj.), 90, 95, 102 (H. 17, 81; a. 3; b. 10; N. 2, 5, 7, 11, 98, 107, 110, 114, 160a), 108, 111, 125; — (i. p. v. fijn), 115; — (i. p. v. klaar), 59 (H. 62, 66; N. 26); — (i. p. v. zacht), 68 (H. 38, 67, 89, 123; N. 43, 65, 89, 142, 145, 155, 178; O. 182, 187, 258); niet — (= moeilijk), 124 (H. 64); — (subst.; i. p. v. rijkdom), 85; op zijn — leven, 85 (H. 67).
 goedje (i. p. v. fijntje), 115.
 graan (= zaad), 111 (N. 161).
 graantje (pit), 36 (N. 161).
 g(r)as, 111; — (i. p. v. hooi), 122 (H. 62; N. 43, 63, 78; O. 187); — (weiland), 20 (N. 58).
 grauw (i. p. v. vaal), 85 (N. 131; O. 12).
 graven (i. p. v. spitten), 4 (O. 192).
 greffeeren (enten), 48 (H. 75; N. 104).
 greffelen (enten), 48.
 greffen (enten), 48 (N. 123, 148, 151, 153, 154, 156, 160a, 162).
 greffijen (enten), 48.
 g(r)es (gras), 111.
 griffelen (enten), 48.
 groeien, 124.
 groen, 122; — (i. p. v. niet rijp), 36 (b. 12; O. 80); — (i. p. v. blauw of grauw), 131.
 groenselier (groenboer; i. p. v. boomkweker), 48 (N. 3).
 groot, 27, 99; — (i. p. v. lastig), 4 (H. 60); — (i. p. v. breed), 25 (a. 3; N. 17, 20, 42, 62; O. 4); — (i. p. v. klaar), 59 (H. 13); — (i. p. v. lang), 78 (H. 21, 60; N. 1a, 88, 104, 111; O. 80, 187); — (i. p. v. goed), 108; — komen (= zich uitbreiden), 51 (H. 93).
 grootsch (i. p. v. erg), 43 (O. 188).
 gu(l)der, 44, 61.
 gunter (ginder; i. p. v. daar), 124;
 langs — (= langs daar), 87 (O. 11).

Haag ⁽¹⁾, 20.

haakjes (het is een in zijn — = se-
cuur), 102 (O. 11).

haar (heur), 40, 52, 82, 127.

haar (nw.), 52.

haard, 57.

haast (bijna), 15 (N. 104), 64 (b. 12).

habitje (doopkleed), 137 (N. 151).

hagepuid (kleine groene kikker), 20
(H. 79, 82 ; b. 7, 10, 14, 15, 19,
20a ; N. 1, 11, 53, 54, 55, 59, 61,
98, 105, 107, 108, 113, 154, 158,
161, 162).

halen (i. p. v. maken ; een grooten
toer —), 87 (H. 76), 99 (N. 26) ; —
(i. p. v. zoeken), 94 (H. 63 ; N. 1,
3, 26).

half (— gemet), 140 ; — getij
(schafftijd te 9 u. en te 16 u.), 74
(H. 123).

Halfvasten (Vastenavond), 15
(N. 151, 160a).

hals (aan den — brengen = opdoen),
38 (H. 11, 67).

halve (— lijne ; landmaat), 140.

handbal (— spelen), 58 (H. 2).

handelen (= omgaan), 73 (N. 153).

handje (een — geven = helpen), 45
(N. 129).

hanjelen (= omgaan), 73 (N. 98).

hanteeren (= omgaan), 73 (b. 22).

hard, 109 (a. 3).

hart, 72.

hartelijk (= zacht), 68 (H. 118).

hartzeer (pijn aan het hart), 72
(H. 14, 63, 93, 119 ; N. 61, 154 ;
O. 76, 80).

hé, 59.

hebben, 6, 27, 32, 44, 46, 72, 75, 78,
118, 125 ; — (i. p. v. krijgen), 5
(H. 72, 81a ; a. 3 ; b. 10 ; N. 12,
59, 113, 149, 156, 158, 161, 162),
116 (in Fra.-Vla.) ; — (i. p. v.
maken of doen), 99 (H. 7, 17, 18,
28, 33, 36, 40, 46, 48, 50, 54, 60,
84, 93, 112, 118 ; N. 70, 131) ;

benauwd —, 1 ; het hoog op —,
43 (N. 39) ; ik zou willen —
(= ik wou), 71 ; — (hulpww.), 12,
14, 17, 18, 24, 35, 38, 52, 53, 54,
106, 111, 117, 131, 134 ; — (i. p. v.
zijn), 2 (H. 87), 28 (H. 21 ; N. 16,
36, 41), 29, 76.

hectare, 140 (N. 42, 43).

hedaar (hela), 35 (H. 79 ; N. 1).

heel (zie : geheel).

Heer (God), 62.

heer, 27.

heerd (haard), 57.

heerenleven, 27 (H. 21, 38, 46, 62,
117, 119 ; N. 70, 71, 124, 143, 158).

heet (warm), 68.

hei (hela), 35.

heila(ba) (hela), 35.

hela, 35.

helft, 40, 44.

helpen, 38, 45 ; — (i. p. v. bescher-
men), 41 (H. 1, 9, 67, 118 ; N. 6, 36,
59, 74, 77, 111, 124, 131, 137, 160,
160a, 161 ; O. 2, 4).

hem, 38, 53, 54, 94, 100, 131 (zie ook :
hij).

hemel, 28.

hen (acc. van zij), 16.

hen (= hebben ; zie aldaar).

hen (kip, kieken), 1.

hep (hela), 35 (N. 51).

hepla (hela), 35 (N. 148).

herkuul (den — afgeven = toonen
dat men sterk is), 43 (N. 141).

het ('t) (bep. lidw.), 37, 47, 49 (H. 2,
13 ; N. 126, 140 ; O. 11, 12), 50,
54, 57 (N. 129), 60, 74, 80, 82, 85,
95, 97, 118, 121, 122, 123 (Fra.-
Vla.), 129 ; — (pers. vnw.) 42, 50,
58, 68, 87, 91, 109 (H. 1, 9, 54,
64, 67, 69, 106, 115 ; N. 39, 46),
111, 112, 115, 121, 122, 134 ; 39,
54, 80 ; — (pers. vnw. ; = daar,
er), 36, 70, 83, 104 (alg. in Fra.-
Vla.), 120.

heur (haar), 40, 52, 82, 127.

(1) de h wordt nooit uitgesproken.

hier, 9, 34 (H. 39; N. 68), 61, 77
(H. 19, 46), 111, 116; langs —, 55
(H. 2, 3, 5, 16, 34, 120; O. 1, 2,
5, 81, 82, 192).
hij (e, en, ie, je, 'n), 13, 24, 32, 39,
43, 60, 67, 84, 98 (N. 160), 102,
103, 108, 113, 114, 117, 118, 131,
136, 138, 139 (zie ook : hem).
hoed, 93.
hoed (graanmaat), 140 (H. 21).
Hoek (plaatsn., i. p. v. Boom), 106
(H. 11).
hoek, 57 (N. 107, 111, 131, 159, 160);
— (i. p. v. stuk), 106 (N. 151).
hoekje (i. p. v. stuk), 106 (N. 113).
hola (hela), 35 (H. 72, 116; N. 13,
90).
honderd (landmaat, = honderd
lands), 140; — lands, 140.
hoog (het — op hebben, i. p. v. erg),
43 (N. 39).
hoo(g)mis, 50.
hooi, 122.
hooig(r)as (hooiland), 20.
hooimeersch (hooiland), 20 (N. 33).
hooistuk (hooiland), 20 (H. 76).
ho(o)re (modder), 67 (H. 120; N. 32,
33, 122).
hoovaardig (i. p. v. erg), 43 (H. 12,
69).
hoovemis (hoogmis), 50 (H. 44, 63,
103, 108; b. 14; N. 3, 48, 49, 51,
52, 54, 55, 58).
hor(k)t nekeer (hela), 35 (H. 43;
O. 80).
houden (= vieren), 15 (N. 60, 97,
101, 108, 111, 113, 162); — van
(lusten), 15 (H. 16); zich — met
(= omgaan), 73 (N. 161).
hout, 109 (a. 3); — (= bosch), 82
(N. 153, 156, 158, 160, 160a).
houten (— deur), 126 (H. 2).
hovenier (i. p. v. boomkweeker), 48.
huilen (hard schreeuwen), 84 (H. 41,
106).
huis, 126.
huis houden (= omgaan), 73 (H. 66).
hu(l)der, hunder (hun), 12, 86.

huuke (hoedje), 93 (N. 107, 159).
huwen, 110 (N. 148, 149, 160a).

I (hij is een puntjes op d'i in al wat
hij doet = secuur), 102 (H. 61). —
(de puntjes op d'i's zetten = se-
cuur), 102 (H. 8; N. 145).

ie (zie : hij).

Ieper (i. p. v. Boom), 106 (N. 116).

Iepersch (—e maat), 140 (N. 24).

IJzer (i. p. v. Schelde), 42 (H. 76, 79,
81, 18a, 82; b. 7, 10, 12, 14, 20a;
N. 1, 2, 3, 5, 6, 9, 11, 13, 54, 57,
59, 98, 107).

IJzerbeek (i. p. v. Schelde), 42 (b. 15).

ik ('k, ekik), 14, 16, 17, 22, 30, 35,
54, 71, 72, 73, 75, 79, 88, 94, 96,
97, 111, 113, 114, 134, 136, 139; —
(i. p. v. mij), 63 (N. 42, 129), 117
(H. 81a); — (zie ook : mij).

in, 6, 8, 28, 32, 33, 42, 57, 58, 61, 67,
70, 74, 91, 97, 101, 104; 36; —
(i. p. v. aan; — mijn hart), 72; —
(te kort — de ladder), 83; — (i. p. v.
aan of met; — den staart), 60
(a. 3; b. 7, 14, 20a; N. 1a, 50, 51,
53, 93, 101, 104, 105, 109); —
(i. p. v. naar; — de zee), 29 (b. 9,
14, 15, 19, 20a, 22; N. 1, 3, 48,
51, 54, 93, 95, 97, 98, 104, 105,
108, 109, 110, 113, 149, 151, 155,
156, 158, 159, 160, 160a, 161, 162);
— (i. p. v. naar; — de school),
53 (b. 7, 9, 12, 14, 15, 19, 22;
N. 1, 48, 49, 51, 52, 54, 55, 60,
61, 93, 95, 97, 98, 101, 104, 105,
107, 108, 109, 113, 149, 151, 153,
154, 155, 156, 158, 159, 160, 161,
162); — (i. p. v. naar; — de ker-
mis), 61 (in Fra.-Vla.); — (i. p. v.
naar; — het bosch), 82 (voornl.
in Fra.-Vla.); — (i. p. v. op; —
zijn bloote voeten), 69; — (i. p. v.
op; — de markt), 116 (b. 14, 19,
20a, 22; N. 56, 93, 95, 101, 104,
105, 108, 110, 149, 153, 156, 159,
160a, 162); — (i. p. v. van; —
zijn leven), 24 (H. 34, 75, 76,

79, 81, 81a; b. 7, 9, 10; N. 6, 9, 11, 12, 13, 50, 52, 58, 60, 61, 101, 104, 105, 107, 110, 124, 155, 162, 178). — (i. p. v. te; — Boom), 106. — (i. p. v. uit; — beukenhout), 109 (H. 4, 17, 21, 35, 48, 59, 81, 103, 115; b. 15; N. 2, 11, 12, 28a, 79, 88, 131, 132, 140, 143, 155, 162).

indentijd, 61.

indertijds, 61 (N. 153).

ingezonken (verzonken = in het zand of slijk blijven steken), 67 (H. 76).

inklippen (kleppen), 50 (H. 9, 21, 65).

inkloppen (kleppen), 50 (N. 41, 42).

inluiden (kleppen), 50 (O. 189).

inslikken, 89.

inslokken (inslikken), 89.

inspannen (— in), 74.

inzwelgen, 89.

ip (zie : op).

Italië, 104.

Jaar, 53, 61; — (i. p. v. eeuw), 134 (H. 66); — (honderd — = eeuw), 134 (N. 145).

jaarlijks (= alle jaren), 61 (N. 154).

jaarling (i. p. v. vaars), 55 (H. 79, 81a); — (veulen van 1 jaar), 107 (H. 69, 70, 71).

Jan (Piet boven — zijn = erg zijn), 43 (N. 131).

jardinier (i. p. v. boomkweker), 48 (N. 104, 156).

je (jegij, ge) (= gij; Nom. enk.), 63, 65, 77, 105, 107, 113, 114, 116, 136, 139; — (i. p. v. men), 55 (voornl. in Fra.-Vla.); — (jegij(n)-der, ge) (= gij; Nom. mv.), 61, 136, 139; — (joe(n)) (= u; Acc. enk.), 22, 35, 134; — (zie : hij).

jeton (hij heeft nog wel —s = veel geld), 108 (N. 145).

jong (i. p. v. vaal), 55 (N. 156, 178).

jongen (i. p. v. jongetje), 69; — (i. p. v. kindje), 9 (H. 83; b. 14; N. 93); — (i. p. v. kleine), 88 (N. 88, 116); — (i. p. v. maat), 17

(N. 71; O. 179); — (i. p. v. schoolkind), 29 (H. 89; N. 26, 88, 114, 122); — (— van de school = schoolkind), 29 (H. 46, 76, 81a, 82; b. 10, 14, 15; N. 1, 1a, 2, 5, 9, 11, 12, 52, 54, 57, 58, 60, 67, 74, 93, 95, 104, 105, 111, 130, 141, 155, 159, 160a, 162, 163).

jongetje, 69; — (i. p. v. kindje), 9 (H. 21, 82).

jongske (= meisje, i. p. v. dochttertje), 82 (H. 41).

jongstje (= meisje, i. p. v. dochttertje), 82 (H. 69).

juist (goed; — mikken), 92 (N. 17); — (= niets anders dan), 85 (b. 9, 12); — (= pas, zooeven), 122; — (= secuur), 102; — (i. p. v. volmaakt), 62 (b. 12); — niets (= geen woord), 79 (H. 123; N. 43); — maar (= niet meer dan), 3 (H. 65; N. 54, 123).

juisten (ne — = een secure), 102.

juistepauw (ne — = een secure), 102 (H. 36).

juistepee (ne — = een secure), 102 (N. 39).

ju(l)der (jullie), 44, 61 (H. 108; N. 49, 104).

ju(n)der (jullie), 44 (H. 39, 87), 61 (H. 76, 81a, 87, 100; N. 122).

juuj (= slappe koffie; Ndl. hui?), 132 (H. 23).

Kaars, 59.

kaarsje, 59 (H. 65).

kaarten, 65; spelen —, 65 (H. 76).

kaas, 66.

ka(a)tsballen (kaatsen), 58 (H. 61, 116; N. 11, 33, 53, 113, 137, 143; O. 1).

ka(a)tse (kaatsbal), 58 (H. 23); met een — spelen, 58 (N. 32, 60, 61, 107, 109).

ka(a)tsebal, 58 (H. 23, 60); met de — spelen, 58 (H. 3, 5, 14, 16, 18, 28, 40, 47, 54, 75, 79, 81; b. 7, 9, 14, 15; N. 1a, 2, 3, 5, 7,

48, 49, 52, 56, 58, 60, 90, 101, 107, 124, 130, 145, 148, 149, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 160a, 161, 162 ; O. 86).

ka(a)tselen (kaatsen), 58 (H. 39, 42, 65, 70, 72, 117, 120 ; N. 38^{II}, 41, 83, 84, 87, 89, 91, 139, 140).

ka(a)tsen, 58.

kach(t)el(tje) (veulen), 107.

kachtelen (veulenen), 107 (H. 41).

kaddee (i. p. v. kerel), 21 (H. 16 ; O. 1).

ka(l)f, (zoo vet als een —), 46 (N. 155) ; — (i. p. v. vaars), 55 (N. 38^I, 97, 132).

kalotsen (met den bal spelen), 58 (N. 123).

ka(l)sij (steenweg), 87 (N. 35).

kameraad (= maat), 17 (H. 5, 17 ; N. 17, 77, 132, 137, 162 ; O. 10, 79, 83, 179, 182, 184, 187, 190, 192, 258) ; — (= vriend), 2.

kampernoelie (paddestoel), 20 (N. 83, 87, 88 ; O. 82, 258).

kan, 70 ; — (i. p. v. liter), 12 (H. 49, 75, 76, 79, 81 ; b. 9, 14, 19, 20a ; N. 1, 7, 11, 13, 48, 49, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 60, 61, 93, 95, 97, 104, 109, 110, 113, 149, 151, 153, 161) ; — (i. p. v. pint), 10 (N. 7, 104, 109, 154).

kanaal (i. p. v. Schelde), 42 (N. 50, 60, 159).

kannen (kunnen), 124 (H. 1, 39).

kanseltje (mandje), 82 (N. 24).

kant (al dees —en = in deze streek), 55 (H. 123) ; — (langs dees —en), 55 (O. 11).

kantje (korst), 89 (N. 38^{II}, 124).

kap (muts), 20 (N. 162).

kapot, 67 ; — (dood), 89 ; — breken (= afbreken), 23 (H. 65) ; — maken (= afbreken), 23 (N. 124).

kapper (i. p. v. pint), 10 (H. 14, 100 ; N. 68).

kappertje (i. p. v. pintje), 10 (H. 38, 84, 93).

kar, 74.

karette (kar), 74 (voornl. in Fra.-Vla.).

Karnaval (Vastenavond), 15.

karnemelk (zie : kerremelk).

karrebak (kruiwagen), 129 (N. 161, 162).

karrebaktramen (kruiwagentramen), 129 (N. 154).

karrewagen (kruiwagen), 129 (voornl. in Fra.-Vla.).

karwei (i. p. v. werk), 4 (N. 85).

kassel (kachtel ; veulen), 107 (O. 1).

Kasselsch (—e maat), 140 (N. 61).

kast (korst), 89.

kastebal (kaatsbal) (met den — spelen), 58 (a. 3 ; N. 9, 51).

kastekleed (doopkleed), 137 (N. 97).

kasteltje (kachteltje ; veulentje), 107 (a. 3).

kasten (doopen), 80 (a. 3 ; b. 9, 12, 15, 19, 20a, 22 ; N. 1, 1a, 5, 7, 9, 51, 52, 54, 97), 137 (a. 3 ; b. 7, 9, 10, 12, 14, 15, 19, 20a, 22 ; H. 75, 79 ; N. 1, 1a, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 56, 57, 58, 59, 93, 98, 101, 105, 148, 151) (zie ook : ke(r)sten) ; een kind — (= doopen), 137 (N. 95 104, 156).

kasten doen (doopen), 80 (N. 61, 154), 137 (N. 53, 60, 61, 108, 149, 154) (zie ook : ke(r)sten doen).

kasten(h)abit (doopkleed), 137 (b. 10, 15, 19, 20a, 22).

kas(t)e(n)robe (doopkleed), 137 (in Fra.-Vla.).

kas(t)e(n)robege (doopkleed), 137 (in Fra.-Vla.).

kas(t)e(n)robetje (doopkleed), 137 (in Fra.-Vla.).

kasten(h)abitje (doopkleed), 137 (b. 14).

kast(h)abit (doopkleed), 137 (N. 54, 148).

kattebeier (braambes), 82 (algemeen in Fra.-Vla.).

kattenette (zie : cathenette).

katterinette (zie : catherinette).

kattezoeper (rietpluim), 19 (b. 22).

katuil (uilsoort), 20 (H. 62 ; N. 20).
 kave (schoorsteen), 91 (N. 42, 43, 145).
 kave (schoorsteen), 57 (N. 129).
 keel (= strot), 84 ; — (i. p. v. mond), 86 ; zeer in zijn — (= keelpijn), 32.
 keel(e)gat (i. p. v. strot), 84 (H. 16, 34, 54, 59, 63 ; N. 14, 24, 39, 67, 70, 88, 117, 123, 129 ; O. 81, 190) ; — (i. p. v. mond), 86 (N. 70).
 keelpijn, 32 (H. 40, 81 ; b. 9, 20a, 22 ; N. 12, 49, 104, 110, 151, 154, 159 ; O. 11, 192).
 keer ((n)ekeer) (= eens), 9 (H. 3, 14, 87, 115, 116 ; N. 16, 37, 43, 45, 71, 90, 131, 145 ; O. 189), 10, 11, 22 (H. 14, 67 ; N. 37), 24, 25, 33, 45, 49, 93, 100 (H. 1), 107.
 k(ee)raafsch (= averrechtsch, i. p. v. dwars) ; 73 (H. 47, 63, 67) ; — op zijn (= dwars zijn), 73 (H. 118).
 kee(r)l (pit), 36 (N. 151, 154).
 kee(r)ltje (pit), 36 (N. 149, 160a).
 keest(je) (pit), 36.
 keete (kan), 70 (H. 15, 44, 48, 50, 51 ; N. 26).
 kegel, 34.
 kegelen, 34.
 kegelspel, 34 (N. 6, 90, 163).
 kelder, 95.
 kennen (i. p. v. zoeken), 85 (O. 1).
 kennis (= vriend), 2 (H. 75 ; b. 15 ; N. 53, 60, 93, 104, 148, 149, 151, 153, 154, 156, 159, 162).
 keppeke (i. p. v. kindje), 9 (H. 14).
 keptje (i. p. v. kindje), 9 (H. 113).
 kerel, 21 ; — (i. p. v. maat), 17 (H. 61 ; N. 142 ; O. 82, 188) ; — (i. p. v. man), 27 (N. 131, 143 ; O. 186).
 kerk(e)koster (koster), 128 (alg. in Fra.-Vla.) ; — (i. p. v. meester), 29 (N. 55).
 kerkuil (uilsoort), 20 (H. 32, 62, 105, 106 ; N. 16, 17, 20, 24, 70, 77, 78).
 kermis, 61.
 kern (pit), 36 (O. 192).
 kernel(letje) (pit ; zie : kornel).

kerremelk (karnemelk), 100.
 kers(je), 11.
 ke(r)st (korst), 89.
 ke(r)stekleed (doopkleed), 137 (zie ook de vormen met kast —).
 ke(r)stekleedje (doopkleed), 137 (zie ook de vormen met kast—).
 ke(r)sten (doopen), 80 (H. 65, 76, 81 ; N. 12, 13), 137 (H. 64, 76, 81, 82 ; N. 12, 13, 107, 122, 123, 124, 162) ; doen — (= doopen), 137 (N. 110) ; — (een kind — = doopen), 137 (H. 51, 83 ; N. 17, 123, 158, 160a).
 ke(r)sten (een — houden = feest bij het doopsel), 137 (N. 160).
 kersten doen (doopen), 80 (H. 63, 93, 103 ; N. 113, 122, 123), 137 (N. 109, 111, 113, 153) ; te — (= doopen), 80 (H. 108), 137 (H. 61).
 ke(r)sten dragen (te — = doopen), 137 (H. 65).
 ke(r)ste(n)robe(tje) (doopkleed), 137.
 ketten (met den bal spelen v. kinderen), 58 (H. 66).
 keuren, 107.
 keuring, 107 (N. 144).
 kevel (kegel), 34 (b. 12).
 kezzel (keizel ; kiezelweg), 87 (N. 49).
 kieken (kip), 1 ; — (= kuiken), 1 (H. 57, 75 ; N. 5, 55, 88, 111 ; O. 2, 181).
 kijken (= zoeken), 93 (H. 66) ; — (= keuren), 107 (H. 79 ; b. 9, 19, 20a, 22 ; N. 1a, 2, 3, 5, 7, 9, 11, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 58, 60, 61, 63, 93, 95, 97, 98, 105, 108, 109, 110, 111, 113, 148, 149, 151, 156, 160a, 161, 162) ; scherp — (i. p. v. mikken), 92 (H. 11) ; — naar (= keuren), 107 ; — naar (i. p. v. spreken), 63 (N. 142).
 kikvorst (kikvorsch), 20 (H. 11).
 kilo, 11.
 kind, 9, 80 ; — (= kleine), 88 (H. 65 ; b. 15) ; — van de school (= schoolkind), 29 (H. 75, 79 ;

- a. 3 ; b. 7, 9, 12, 19, 20a ; N. 3, 5, 6, 7, 48, 55, 59, 98, 101, 108, 110, 148, 149, 153, 160, 161, 162).
kindeke (kindje), 9 (O. 10, 182), 80 (O. 5, 10, 11, 12).
kindje, 9, 80 ; — (= kleine), 88 (N. 144) ; — (i. p. v. mannetje), 69 (b. 9) ; een vrij — (= een mooi kindje), 9 (N. 105).
kindkasten (een — = doopfeest), 137 (N. 155).
kindkasterobe (doopkleed), 137 (b. 9 ; N. 3, 156).
kindkasterobetje (doopkleed), 137 (N. 95).
kindke(r)sten (nw. ; = doopsel), 80 (H. 93), 137 (N. 161) ; een — doen (= doopen), 137 (N. 159).
kinneche (kindje), 9 (b. 20a) ; klein —, 9 (N. 160a).
kinnege (kindje), 9 (H. 100 ; N. 11, 49, 53, 57, 59, 97, 98, 105), 80 (N. 55).
kinnegi (kindje), 80 (H. 100).
kinneje (kindje), 9 (H. 18, 59, 64, 79, 103, 105, 112, 113 ; N. 28a), 80 (H. 57, 103, 105 ; N. 28a).
kinneke (kindje), 9 (N. 162).
kinnetje (kindje), 9 (H. 3, 15, 28, 36, 106 ; b. 14, 15, 19, 20a ; N. 1a, 54), 80 (H. 3, 36, 81a, 106 ; b. 12).
kinnige (kindje), 9 (H. 87, 89 ; N. 16, 20, 24, 26, 62, 63, 65, 67, 68, 70), 80 (H. 87, 88, 97 ; N. 14, 20, 65, 68, 69).
kitte (zie : keete).
klaar (helder), 59 ; — (= dun), 100 (N. 113, 124, 129, 162) ; — (= flauw), 132 (b. 10 ; N. 11, 113, 158) ; — (= gereed), 30 (H. 16).
klaar maken, 51 (H. 16).
klaarsheid (klaarte), 59 (b. 22 ; N. 95).
klaarte, 59.
klaaste (klaarte), 59 (H. 49, 114).
klak (pet), 20.
klappen (spreken), 63 (te H. 2 luidt het „klaptege” voor sprak) ; verkeerd — (= dwars zijn), 73 (N. 97).
klein, 69, 82, 88, 115, 124 (in Fra.-Vla.).
kleine (zelfst.), 82 (O. 1), 88.
kleintje, 115 ; — (zelfst.), 9 (H. 65), 88 (H. 50, 81 ; N. 33, 38^{II}, 109, 158).
kleppen, 50 ; — (= luiden), 128 (O. 1).
klijtaarde(n) (bleekvale kleur van gedroogd leem), 55 (H. 13).
klik (hoop ; i. p. v. beurs), 108 (N. 53).
klinken (kleppen), 50 (N. 160a).
klip (groote pint), 10 (H. 39) ; — (berg), 104 (H. 76, 81a).
klipmuts (muts met een klep), 20 (H. 2, 3).
klippel (knuppel), 13 (N. 178 ; O. 4, 10, 11, 12, 79, 83, 179, 186, 187, 188, 190, 192, 258).
klippen (kleppen), 50.
kloek (= sterk), 43 (H. 15, 21, 24, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 54, 82, 84, 87, 89, 93, 95, 100, 101, 103, 108).
kloek worden (= verkloeken), 96 (H. 11, 47, 65).
klokhuis (i. p. v. pit), 36 (H. 14, 103, 105, 106, 112, 113 ; N. 28a).
klokke(n)luiden (i. p. v. koster), 128 (H. 36 ; b. 22 ; N. 111, 140, 158).
klooten (naar de — rijden = kapot rijden), 106 (N. 163) ; voor de — zijn (= kapot zijn), 67 (H. 106 ; N. 33, 62, 154, 163).
kloppen (kleppen), 50 ; — (= luiden), 128 (N. 110, 148).
kluit (geen — = geen woord), 79 (H. 1).
knecht (= zoon), 76 (N. 108, 130, 148, 156, 158, 159, 160, 178).
knechtje (mannetje ; jongetje), 69 (H. 75 ; b. 12, 22).
knibbel (knuppel), 13 (H. 38 ; N. 109).
knie, 14.
knikker (i. p. v. kegel), 34 (N. 109).
knippel (knuppel), 13.
knippelaar (knuppel), 13 (b. 9, 22 ; N. 95, 148, 151).

knippelstok (knuppel), 13 (b. 15).
 knots (knuppel), 13 (N. 141).
 knuppel, 13.
 kobbe (spin), 19 (zie ook : koppe).
 kobbegespin (spinnweb), 19 (O. 184, 187, 192); — (verscheidene spinnewebben samen), 19 (O. 179).
 kobbejager (ragebol), 19.
 kobbenet(te) (spinnweb), 19.
 kobbenetbustel (ragebol), 19 (H. 8).
 kobber (ragebol), 19 (N. 75).
 kobbespin(ne) (spinnweb), 19 (H. 89, 95, 97, 100, 112; N. 14; O. 80, 186, 187).
 kobbevager (ragebol), 19 (H. 16, 87; N. 16, 17).
 koe, 127; — (i. p. v. vaars), 55 (H. 76; N. 42).
 koeie (koe), 127.
 koeien (rond, i. p. v. beesten), 31 (N. 42).
 koeie(n)bloed (i. p. v. ossenbloed), 96 (H. 3, 75, 76, 118; b. 9; N. 49, 50, 71, 98).
 koekepoerdrinken (lijnzaadmeel-drunk), 31 (N. 63).
 koekepoere (lijnzaadmeel-drunk), 31 (zie : lijnzaad en composita).
 koekepoersap (lijnzaadmeel-drunk), 31 (N. 59).
 koekoe (sperwer), 1 (N. 160a).
 koekuit (sperwer), 1 (H. 76).
 koel, 95; — (= zacht), 68.
 koelen (zijn pap — = zijn tijd doorbrengen, omgaan), 73 (N. 119).
 koespeen (i. p. v. uier van de koe), 127 (N. 53).
 koestal, 97 (H. 75, 81a; b. 9, 10, 20a; N. 6, 7, 9, 12, 13, 48, 49, 58, 110, 124).
 koestalbezem, 33 (H. 8).
 koffiedrinken (i. p. v. schafttijd), 74 (H. 4, 66).
 koffietijd (i. p. v. schafttijd), 74 (H. 1, 7, 11, 12, 30, 41, 67).
 koken, 121.
 kokke(n) (koken), 121.

Komen (plaatsn., i. p. v. Boom), 106 (N. 129, 163).
 komen, 9, 18, 30, 61, 103, 107, 108, 130; — (= het brengen), 39 (N. 1a, 16, 42, 124, 158, 178); — (= worden), 68 (N. 68), 131 (N. 155), 135.; — met (= brengen), 71 (H. 7; N. 63, 111).
 kommenette (spinnweb), 19 (H. 12).
 konijneneten (i. p. v. voeder), 97 (N. 141).
 koning, 76; — (gelijk een —), 27 (N. 110, 156).
 koningsknecht (= zoon van den koning), 76 (N. 101, 111, 149, 151, 160a).
 koningszoon (zoon van den koning), 76.
 konte (niet de — = niets), 8 (N. 141).
 kontent (blij), 16 (H. 82; b. 7, 9, 12, 19; N. 1a, 6, 9, 11, 53, 71, 105, 108, 109, 153, 158, 160, 162; O. 258).
 konterfeiten (= dwars zijn), 73 (b. 20a).
 kontrarjeeren (= dwars zijn), 73 (N. 48, 95).
 koo (klokhuis; i. p. v. pit), 36 (N. 12).
 kooi (klokhuis; i. p. v. pit), 36 (H. 82).
 ko(o)l(h)ofier (hovenier; i. p. v. boomkweker), 48 (b. 14).
 koolwitje (kleine witte vlinder), 20 (H. 8).
 koopen, 88; — (= krijgen), 116 (H. 115).
 koorts, 75.
 kootje (= kindje), 9 (O. 192); — (= pit), 36 (N. 95).
 koove (vrouwenkapsel), 20 (N. 87).
 koppe (spin), 19.
 koppejager(e) (ragebol), 19 (N. 14, 20, 26, 62, 63, 65, 123, 163; O. 258).
 koppel (spin), 19 (H. 36).
 koppeljager (ragebol), 19 (H. 36).
 koppelnet (spinnweb), 19 (H. 36).

koppenest (spinnweb), 19 (H. 75, 76, 79, 81, 81a, 100; a. 3; b. 7, 12; N. 1a, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 67, 97, 104, 105, 111, 116, 151, 154, 156, 159).
 koppenet (spinnweb), 19 (H. 82, 93; N. 14, 17, 20, 26, 65, 67).
 koper (ragebol), 19 (H. 46, 75, 81, 82, 89, 100; b. 12, 14, 19; N. 1a, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26, 49, 50, 51, 53, 55, 56, 57, 59, 61, 67, 95, 97, 101, 104, 105, 109, 110, 113, 149, 158, 162).
 koppespel (spinnweb), 19 (N. 51).
 koppespin (spinnweb), 19 (N. 160).
 koppespinne (spin), 19 (a. 3; N. 11, 52, 56, 178); — (spinnweb), 19 (H. 100; N. 2, 6, 13, 17, 59, 63, 95, 107, 108, 109, 110, 113, 158, 161, 162).
 koppespinnenest (spinnweb), 19 (a. 3; N. 95).
 koppespinner (ragebol), 19 (N. 104).
 koppevager (ragebol), 19 (b. 9, 15, 20a; N. 48, 51, 58, 93, 116, 148, 151, 156).
 koppig (= dwars), 73 (H. 14; O. 190).
 koppigaard (= dwars mensch), 73 (N. 145).
 koraal (halssnoer), 22 (H. 42, 84, 104, 113; N. 28a, 151).
 koraaltje (pereltje), 22 (H. 16, 100).
 koren (— da(r)schen = dorschen), 138 (N. 153).
 korfje, 82 (N. 55).
 kornel(letje) (pit), 36.
 korrewagen (kruiwagen), 129 (N. 20, 26, 29, 65, 68, 69, 70, 72, 75, 79, 114, 116, 117, 119, 122, 123, 124, 126, 129, 130).
 ko(r)st, 89.
 kort, 90; — (te — in of aan = van), 83 (H. 79; a. 3; b. 14, 15; N. 1, 9, 12, 13, 49, 50, 53, 55, 57, 95, 97, 107, 108, 111, 113, 151, 153, 158, 159, 161).

korten (afsnijden, knippen), 52 (N. 98).
 kortepointe (bedsprei), 51.
 kortewagen (kruiwagen), 129.
 kortewagentramen (tramen van den kruiwagen), 129 (H. 11).
 Kortrijksch (—e maat), 140 (N. 42).
 kostelijk (duur), 112 (H. 97; N. 46, 50, 54, 79, 105, 108, 111, 158, 161; O. 76).
 kosten (i. p. v. zijn), 112 (N. 162).
 koster, 128; — (= meester, onderwijzer), 29 (algem. in Fra.-Vla.).
 kot (= huis), 126 (H. 60).
 koud, 58; — (i. p. v. koel), 95; — (i. p. v. zacht), 68 (N. 117, 137; O. 80).
 kouten (spreken), 63 (H. 106; N. 36, 39, 74, 83, 88, 123, 129, 163); — (i. p. v. omgaan), 73 (N. 122); schoon — (i. p. v. erg), 43 (N. 87).
 kouter (veld), 37 (O. 182, 189).
 kozijn (i. p. v. venster), 49 (H. 3, 16).
 krak (barst), 70 (H. 3, 15, 16, 17, 18, 19, 30, 36, 38, 39, 44, 47, 50, 57, 93, 97, 108).
 krans (halssnoer), 22 (H. 105).
 kreveeren (sterven), 89.
 kriek(je), 11.
 kriekekersje (zeer vroege kers), 11 (H. 38).
 krijgen, 5, 24, 116.
 krinkel en winkel (krom), 87 (N. 160a).
 krinkelen (krom loopen), 87 (N. 37).
 kritser (dwars mensch), 73 (H. 103).
 krom (— loopen), 87.
 kronkelen (krom loopen), 87 (H. 49, 83; N. 89).
 krote (een — geld = een hoop geld), 108 (H. 113).
 krotte (suikerij), 132 (H. 23).
 kruisboog, 77 (b. 12).
 kruisdagen, 128.
 kruisen, 128.
 kruisprocessie, 128.
 kruiwagen, 129 (H. 42, 43, 49, 75, 76, 79, 81, 81a, 82, 83; a. 3; b. 9,

- 12 ; N. 1, 2, 3, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 48, 49, 51, 57).
- krunkelen (krom loopen), 87 (O. 192).
- kulter (in —s slaan, i. p. v. afbreken), 23 (b. 10).
- kunnen, 30, 32, 73, 77 (H. 67 ; N. 37), 80, 92, 96 (N. 129), 101, 110, 116, 124.
- kwestiemaker (i. p. v. dwars mensch), 73 (H. 103, 106 ; N. 34, 74 ; O. 80, 188).
- kwetsen (opdoen), 38 (N. 51).
- kwibus (keel), 84 (H. 65).
- kwijt, 40.
- kwijtgespeeld (kwijt), 40 (N. 53).
- kwippel (knuppel), 13 (O. 76, 189).
- Laat, 54 ; op een — (= zoo laat), 54 (b. 19) ; te —, 103.
- land (= veld), 37 ; te —e (uit wandelen), 37 (H. 123).
- landen (adj. ; = aarden), 56 (b. 22).
- landmaten (locale benamingen van —), 140.
- lang, 53, 78 ; — (= een eeuwigheid), 134 (H. 70, 112 ; N. 16, 26, 28a, 62, 63, 68, 137, 145 ; O. 1) ; al — (= een eeuwigheid), 134 (H. 64, 72 ; a. 3 ; N. 132 ; O. 83, 187) ; 'k weet niet hoe — (= een eeuwigheid), 134 (H. 100 ; N. 84).
- langs, 54 ; — daar, 87 ; — door (= langs), 54 (N. 154) ; — gunter (= langs daar), 87 (O. 11) ; — hier, 55 (H. 2, 3, 5, 16, 34, 120 ; O. 1, 2, 5, 81, 82, 192).
- lastig, 4 ; — (= dwars), 73 (O. 83).
- laten, 52, 53 ; — (i. p. v. doen), 23 (H. 14, 15, 72, 93, 113).
- lauw (= zacht), 68 (N. 62).
- leelijk (een —e beet), 24 (N. 97).
- leepoogen (lopende oogen), 81 (N. 131).
- leer (ladder), 83.
- leeren (i. p. v. naar school gaan), 53 (H. 40).
- leggen (de wasch — = openleggen), 51 (H. 93) ; — (i. p. v. spannen), 74 (H. 42, 63) ; —, 133 (zie : liggen).
- Leie (i. p. v. Schelde), 42 (N. 105, 109, 113, 129, 130, 158, 161, 162, 163).
- leimeersch (meersch), 20 (N. 90).
- leiti (= flauwe saus), 132 (N. 141).
- leken (druipen), 46 (N. 163).
- lekkebaarden (zijn lippen aflikken), 7 (N. 49).
- letter (luttel, i. p. v. niet meer), 34 (N. 145).
- Leuven, 108.
- leven (nw.), 24, 27 ; in zijn — (i. p. v. nooit), 39 (N. 178).
- leven (ww.), 27 (H. 1, 11, 14, 32, 67, 82, 120 ; N. 9, 12, 37, 42, 58, 61, 67, 85, 104, 130, 149, 151, 160a ; O. 80).
- leventje (= leven), 27 (H. 24, 106 ; N. 131 ; O. 11).
- licht, 59.
- lichten, 59.
- lichtje, 59 (H. 13, 120).
- lieche (lied), 90 (N. 12, 57, 58) ; — (liedje), 90 (H. 60, 82, 93 ; N. 6, 17, 50, 53, 55, 56, 59, 60, 61, 93, 95, 97, 98, 101, 104, 105, 108, 111, 148, 149, 153, 154, 160a, 161).
- liechetje (liedje), 90 (N. 12, 57, 58).
- liechsje (liedje), 90 (N. 110).
- liedje, 90.
- liege (liedje), 90 (H. 48, 49, 50, 87, 97, 100 ; N. 13, 14, 16, 20, 24, 26, 29, 32, 33, 36, 62, 63, 65, 68, 69, 70, 78, 107).
- liegetje (liedje), 90 (N. 9, 49).
- liegi (liedje), 90 (N. 38^I, 38^{II}).
- liegje (liedje), 90 (H. 101 ; N. 34).
- lieje (liedje), 90 (H. 60, 61, 64, 66, 103, 112, 113, 114, 115, 116 ; N. 28a).
- liejge (liedje), 90 (H. 43, 51, 83 ; N. 37, 122).
- liejke (liedje), 90 (N. 114).
- lieke (liedje), 90 (N. 108, 109, 158, 160).
- liekje (liedje), 90 (N. 116).

lieksje (liedje), 90 (N. 113, 156, 159, 161).
 liesje (liedje), 90 (N. 54).
 liggen, 94 (H. 41), 120, 133 ;
 krom — (i. p. v. krom loopen), 87
 (H. 67) ; in panne —, 67.
 lijden (i. p. v. omgaan), 73 (N. 59).
 lijk (= als), 46 ; — (net, precies), 72
 (H. 117).
 lijne (landmaat), 140 ; een halve —
 (id.), 140.
 lijnzaad, 31 (H. 3, 76, 79, 81a, 84,
 93, 100 ; N. 2, 11, 145, 156, 162).
 lijnzaaddrank, 31 (N. 126).
 lijnzaaddrinken, 31 (H. 39, 60, 97 ;
 N. 108, 178).
 lijnzaadkoeken, 31 (N. 97).
 lijnzaadmeel, 31.
 lijnzaadmeeldrinken, 31 (H. 48).
 lijnzaadolie, 31 (N. 111).
 lijnzaadpap, 31 (N. 140).
 lijnzaadpoere, 31 (H. 101 ; N. 69).
 lijnzaadsap, 31.
 lijnzaadwater, 31 (b. 12 ; N. 97, 130,
 155).
 lijnzaadwee(r)se, 31 (H. 81, 82 ;
 N. 13, 14, 16, 53, 104, 107, 113,
 116, 162).
 lijs (schut aan een deur), 20 (H. 113).
 lijte (een — = wat), (gebruikelijk
 in Fra.-Vla. ; = Wvla. een beetje),
 45, 49, 75, 93 (a. 3 ; b. 15, 20a ;
 N. 50, 53, 93, 95, 110, 159), 107
 (N. 13), 132.
 lip, 7.
 lippen (i. p. v. mond), 86 (H. 66,
 119 ; N. 161).
 liter, 12.
 lochting (moestuin), 4 (N. 88).
 loeren (= mikken), 92 (O. 258).
 loete (ovenhaak), 57 (H. 11).
 lof, 50.
 lomber (lommer), 91 (H. 76, 79, 81,
 81a ; a. 3 ; b. 14 ; N. 1a, 2, 56).
 lommer, 91 (b. 7, 9, 10, 12, 15, 19,
 20a, 22 ; N. 1, 3, 7, 48, 49, 51, 52,
 54, 55, 93).

lonken, 92 (N. 145, 178 ; O. 82, 182,
 187, 189, 190, 192).
 loop (ga), 93 (N. 151).
 loopen, 69, 87 ; — (zijn ooren —),
 81 ; — (= gaan), 54 (H. 17, 30,
 47, 54, 57, 71, 123 ; N. 26 ; O. 11,
 76) ; — (i. p. v. brengen), 39 ; —
 (i. p. v. spuiten), 127 (H. 11, 41,
 47 ; N. 46) ; — (i. p. v. varen), 106
 (N. 129) ; — (achter mij — i. p. v.
 dreigen), 13 (N. 151).
 Louvain (Leuven), 108 (in Fra.-Vla.).
 Lucifer, 28.
 lugen (luiden = kleppen), 50 (H. 36).
 luid (hij tierde — = schreeuwde
 hard), 84.
 lui(d)en, 128 ; — (kleppen), 50 (H. 1,
 2, 3, 38, 40, 46, 50, 51, 75, 81a, 82,
 83, 95, 116, 123 ; b. 9 ; N. 48, 49,
 51, 56, 58, 60, 72, 90, 93, 95, 97,
 116, 117, 124, 126, 129, 130, 141,
 146, 155, 156, 161, 162 ; O. 179,
 187, 258).
 luiwagen (schuurborstel), 33 (H. 46).
 luizen (slaan), 131 (N. 141).
 luwen (luiden), 128 ; — (luiden
 = kleppen), 50 (H. 11, 15, 16, 44,
 48, 67, 69, 114, 117 ; N. 33, 34, 36,
 38^{II}, 77, 79, 84, 91, 129, 132, 137).
 Lys (Leie, i. p. v. Schelde), 42
 (N. 101).

Maaien, 122.

maaig(r)as (hooiland), 20.
 maaiweide (hooiland), 20 (H. 87).
 maal (keer), 35 (H. 42, 43, 47, 50,
 60, 79, 81, 82, 89, 103, 108, 113 ;
 a. 7 ; b. 7 ; N. 1, 6, 13, 14).
 maalmant (ouderwetsche korf met
 één oor), 140 (H. 32).
 ma(ar) (hé), 59 (H. 119).
 ma(ar), 5 (N. 111, 113 ; O. 258), 63,
 100, 111, 115, 122, 124 (H. 9, 11,
 21, 59, 66, 116 ; N. 79 ; O. 1, 5, 12,
 81, 186, 187, 258), 125 (N. 162),
 136 ; — (i. p. v. en), 90 (H. 11 ;
 N. 9, 154, 155) ; — (= niet meer
 dan), 3 (H. 17, 65, 75, 123 ;

- O. 181, 187, 258 en haast overal in Fra.-Vla.); — (= niets anders dan), 85 (H. 81a; b. 9; N. 13, 154); — (i. p. v. wat), 132.
- Maart(e), 58.
- maarte (meid), 118.
- Maartemaand (Maart), 58 (b. 10; N. 1, 6, 51, 57, 61, 93, 98, 111, 148, 149, 151, 153, 158, 159, 160, 160a, 161, 162).
- maat (vriend), 2, 17; — (landmaat; = gemet), 140; Brugsche —, 140 (N. 42); Iepersche —, 140 (N. 24); Kasselsche —, 140 (N. 61); Kortrijksche —, 140 (N. 42); ordinaire —, 140 (N. 154); Popersche —, 140 (N. 17); Veurnsche —, 140 (N. 14); Vlaamsche —, 140 (N. 154) (zie ook : gemet).
- maatje (vriendje), 17 (H. 17, 36, 48, 63; O. 190).
- machine, 3.
- macht (nw.), 43 (H. 69; N. 42, 55); — hebben, 43.
- mager (= flauw), 132 (H. 12, 32, 101).
- maken, 99, 109, 123; bogen — (i. p. v. boogmaker), 77; — (i. p. v. zijn), 68 (N. 97, 122, 158, 160, 162), 91 (N. 93, 148, 160).
- malingdrinken (lijnzaadmeeldrank), 31 (H. 48; N. 108).
- man, 27, 41, 102; — (i. p. v. kerel), 21 (H. 82); — (i. p. v. maat), 17 (N. 97, 114, 163); — van 't schip (= schipper), 7 (N. 158).
- mand(e), 82 (H. 3, 24, 43, 67; N. 17; O. 17); — (korf met één oor), 140 (H. 32).
- mandege (mandje), 82 (N. 32, 36, 63, 74, 78, 131).
- mandegi (mandje), 82 (H. 89, 100; N. 20, 38^I).
- mandegje (mandje), 82 (N. 33, 34).
- mandeje (mandje), 82 (H. 54, 57, 59, 64, 66, 105, 106, 113, 114, 115, 117; N. 89).
- mandeke (mandje), 82 (H. 41, 70, 71, 72, 118, 119, 120, 123; N. 35, 37, 41, 42, 43, 47, 90, 116, 131, 144; O. 2, 4, 5, 10, 11, 12, 76, 79, 80, 81, 83, 181, 184, 186, 187, 189).
- mandetje (mandje), 82 (H. 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 24, 28, 30, 32, 35, 36, 38, 39, 40, 46, 62, 68, 69, 108; N. 13, 75, 117, 119, 126).
- mandige (mandje), 82 (H. 21, 42, 47, 48, 49, 51, 83, 84, 87, 93, 97; N. 14, 16, 17, 26, 29, 65, 69, 70).
- mandigje (mandje), 82 (H. 95, 101).
- mandije (mandje), 82 (H. 47, 63, 112; N. 141).
- mandje, 82 (H. 15, 16, 17, 21, 23, 34, 44, 61; N. 28a, 140).
- manje (mannetje), 69 (N. 141); — (i. p. v. kindje), 9 (N. 88); — (i. p. v. maat), 17 (N. 141).
- mankieren (te kort zijn), 83 (H. 81a; b. 12, 19; N. 155).
- manneche (mannetje), 69 (N. 97, 153, 160a); — (i. p. v. kindje), 9 (N. 153); klein — (= mannetje), 69 (N. 151).
- mannege (mannetje), 69 (H. 82, 84; N. 11, 53, 55, 56, 58, 61, 63, 77, 78, 79, 101, 104, 108, 122, 131, 149, 154, 156, 158); — (i. p. v. maat), 17 (N. 74, 101); klein — (= mannetje), 69 (H. 81; N. 50, 60, 93, 95, 98, 109, 148, 155); klein — (i. p. v. kindje), 9 (N. 55, 111); klein — (= de kleine), 88 (N. 61, 111, 151).
- mannegi (mannetje), 69 (N. 17, 20, 24, 117); klein — (= mannetje), 69 (N. 111).
- mannegje (mannetje), 69 (H. 100; N. 62).
- manneje, 69 (H. 106, 113, 117; N. 83, 87, 88).
- manneke (mannetje), 69 (H. 72, 118; N. 39, 45, 47, 81, 85, 90, 91, 107, 111, 114, 116, 124, 131, 132, 137, 139, 144, 160, 162; O. 2, 11, 12, 79, 80, 81, 182, 192); — (i. p. v.

kindje), 9 (N. 153); — (= de kleine), 88 (N. 111, 151); klein — (= mannetje), 69 (N. 110, 161).
 mannetje, 69 (H. 16, 39, 81; b. 9; N. 5, 6, 13, 48, 49, 52, 54, 67, 72, 75, 105, 117, 123, 126, 129, 130, 163); klein — (= mannetje), 69 (H. 79; b. 10, 19; N. 1, 1a, 2, 3, 9, 113, 159); klein — (i. p. v. kindje), 9 (b. 10).
 mannige (mannetje), 69 (H. 48, 49, 50, 51, 83, 84; N. 14, 16, 26, 65, 69, 70); — (i. p. v. kindje), 9 (H. 49).
 mannigje (mannetje), 69 (H. 87, 95, 97, 101; N. 68).
 mannije (mannetje), 69 (H. 60; N. 89); — (i. p. v. man), 27 (N. 88).
 mantel (doopkleed), 137 (N. 55).
 marbel (knikker, i. p. v. kegel), 34 (N. 137).
 margenaise (mayonnaise), 123 (H. 16).
 marionet (kleine kegel), 34 (N. 129).
 marjonnaise (mayonnaise), 123 (H. 89; N. 63).
 mar(k)t, 116.
 marmot (witte vlinder), 20 (N. 162).
 marseillaise (mayonnaise), 123 (H. 16, 119).
 massa (een — = veel), 23 (N. 163).
 matsnaar(e) (metselaar), 46.
 maxime (minder besch. dan machine), 3 (H. 106; N. 77).
 mayonnaise, 123.
 mayonnaisesause, 123 (H. 65, 82; b. 12; N. 3, 104, 105, 161).
 mayonnaisesolse (mayonnaisesaus), 123 (H. 50).
 me (wij, we), 34, (voornl. in Fra.-Vla.), 44 (H. 30, 32, 117; N. 65, 89), 55, 75, 91 (H. 75), 101, 113, 114, 136, 139.
 mechant (= erg), 43 (N. 143; O. 258).
 mee, 100; — (= gevaren), 106 (N. 5, 9, 59, 98).
 meebrengen, 108 (O. 76).
 meedoen, 65 (H. 60); — (i. p. v. varen), 106 (H. 75; N. 13).

meegaan, 16, 29 (b. 12).
 meegaand (niet — = dwars), 73 (N. 111).
 meegegaan heb, 16 (H. 40, 42, 43, 48, 50, 51, 54).
 meegegropen (= meegegrepen, i. p. v. gevaren), 106 (b. 7).
 meegeweest heb, 16 (H. 44, 61, 118; N. 65; O. 1, 76).
 mee hebben, 108 (H. 65, 66); — (= brengen), 71; — (i. p. v. varen), 106 (N. 58, 141).
 meenemen (i. p. v. varen), 106 (N. 110, 111, 154, 161).
 meer (niet —), 3, 15, 26, 34, 54 (H. 8, 30, 70; N. 38^{II}; O. 10), 56 (H. 11), 134.
 mee(r)sch (weide), 20.
 meerschage (weide), 20 (N. 141).
 meesleepen (i. p. v. varen), 106 (N. 3, 90).
 meesnakken (i. p. v. varen), 106 (N. 109).
 meester, 29.
 meetrekken (i. p. v. varen), 106 (N. 159).
 meevagen (i. p. v. varen), 106 (N. 105).
 meisen (meid), 118.
 me(i)sje (i. p. v. kindje), 9 (H. 49); — (i. p. v. dochttertje), 82 (H. 19, 43, 44, 48, 50, 51, 76, 81, 81a, 83, 93, 95, 97, 100, 101, 103, 105, 106; b. 9, 15, 19; N. 1a, 2, 5, 6, 11, 20, 26, 29, 33, 36, 37, 38^I, 49, 50, 51, 52, 55, 57, 59, 61, 67, 69, 70, 74, 75, 77, 93, 97, 104, 105, 107, 108, 113, 116, 117, 119, 122, 123, 124, 148, 149, 158, 160, 160a, 162, 163); klein — (i. p. v. dochttertje), 82 (H. 79, 82; a. 3; b. 7, 10, 12, 14, 20a, 22; N. 1, 3, 7, 9, 12, 13, 48, 53, 54, 56, 58, 60, 95, 98, 101, 109, 110, 111, 151, 153, 154, 155, 156, 159, 161).
 meiske (i. p. v. kindje), 9 (N. 88; O. 192); — (i. p. v. dochttertje), 82 (H. 70, 119, 120, 123; N. 35, 39,

- 41, 42, 43, 45, 46, 47, 78, 79, 81, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 91, 131, 139, 140, 142, 143, 145, 146, 178 ; O. 76, 79, 81, 179, 184, 186, 187, 188, 189, 190).
- meistje (i. p. v. maat), 17 (H. 35) ; — (i. p. v. dochttertje), 82 (H. 32 ; N. 130).
- mekaniek (= machines), 3 (N. 1a, 53).
- mekkeren (huilen), 84 (N. 109).
- me(l)k, 40, 127.
- me(l)kboer, 99.
- me(l)ker (melkboer), 99 (H. 75, 93 ; b. 7, 9, 12, 14, 20a, 22 ; N. 1a, 2, 5, 9, 49, 51, 55, 58, 60, 61, 95, 108, 148).
- melkkar (i. p. v. melkboer), 99 (N. 37).
- melkman (melkboer), 99 (N. 151).
- me(l)kmarchand (melkboer), 99 (H. 76, 79, 81, 81a, 82, 120 ; a. 3 ; b. 10, 14, 15, 19 ; N. 1, 3, 6, 11, 12, 13, 46, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 56, 57, 59, 84, 89, 95, 97, 98, 101, 104, 105, 107, 109, 110, 111, 113, 124, 129, 144, 145, 146, 148, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 160a, 161, 163, 178 ; O. 187).
- melkronde (i. p. v. ronde), 99 (H. 40).
- melksponsje (melktepel), 127 (H. 5).
- melkvent (melkboer), 99 (H. 8, 118).
- melkverkooper (melkboer), 99 (N. 149).
- melkvoerder (melkboer), 99 (H. 66).
- men (= als), 1 (b. 15).
- menaseeren (= dreigen), 13 (algemeen in Fra.-Vla.).
- mengel (— met lijnzaad = lijnzaad-meeldrank), 31 (N. 156).
- mengeling (— van lijnzaad = lijnzaadmeeldrank), 31 (N. 148).
- mennen (komen), 9 (N. 37, 81, 83, 84, 87, 89, 90, 97, 139, 143).
- mensch, 73 ; — (i. p. v. kerel), 21 (H. 17 ; N. 141) ; — (i. p. v. man), 27 (b. 19 ; N. 6, 50, 151) ; — (i. p. v. volk), 85.
- meske (meisje ; i. p. v. dochttertje), 82 (N. 114, 124 ; O. 182, 192).
- messing (mestvaalt), 51 (N. 162).
- mest, 51.
- met, 3, 12, 13, 16, 29, 34, 60 (O. 179), 73, 82, 106 (N. 63), 108, 123 ; — (i. p. v. tegen), 63 (O. 258) ; — (i. p. v. van), 109 (H. 79 ; a. 3 ; b. 7, 9, 14, 22 ; N. 1, 3, 5, 48, 50, 54, 58, 60, 93, 95, 98, 101, 104, 105, 109, 110, 149, 151, 156, 158, 160a, 161).
- met (gemet), 140 ; een half —, 140.
- metsen (i. p. v. bouwen), 112 (N. 70).
- mets(e)naar, 46.
- metser(e), 46.
- mij (me, mi, mijn), 13, 25, 63, 71, 96, 117 (zie ook : ik).
- mijn, 2, 9, 72, 93, 98.
- mijnder (wij), 44 (H. 3, 36, 38, 39, 40 ; N. 38^{II}).
- mijnheer, 27 (H. 1, 3) ; — de paster, 125 (b. 9 ; N. 48).
- mikken, 92.
- miljonnaise (mayonnaise), 123 (H. 64).
- millanaise (mayonnaise), 123 (H. 105, 119 ; O. 192).
- minutieus (seguur), 102 (N. 101).
- minuut(je), 103.
- missen (i. p. v. ontbreken), 83 (N. 124, 129, 149, 160).
- moe, 98.
- moeilijk, 124 ; — (i. p. v. dwars), 73 (N. 50, 93 ; O. 186) ; — (= lastig), 4 (H. 93 ; b. 12, 22 ; N. 151, 153, 155 ; O. 258) ; — zijn om (moeite hebben om), 124 (b. 12 ; N. 1).
- moeite (— hebben om), 124 (N. 9, 97, 98) ; — hebben van, 124 (b. 22).
- moer(e) (laag hooiland), 20 (H. 23).
- moeten, 41, 44, 54 (H. 2, 76 ; b. 10 ; N. 16, 83, 123, 144), 92, 94, 96, 97, 107, 110.
- mogen, 53 (H. 46, 60, 65, 66), 54 (H. 2, 3, 9, 11, 30, 47, 49, 60, 70 en in Fra.-Vla.) ; — (= graag

eten, lusten), 66 (H. 93); er zijn —, 102 (N. 141).
 mol (zoo vet als een —), 46 (b. 9; N. 20, 71).
 moment (voor 't — = tegenwoordig), 3 (N. 122).
 mond, 86.
 monsteren (keuren), 107 (N. 87).
 mo(n)teur (motor), 67.
 monument (standbeeld), 26 (H. 50; b. 10; N. 70, 163).
 moolnaard (i. p. v. vaal), 55 (H. 8, 63; N. 43).
 moor (den — steken = den moord steken, sterven), 89 (N. 34, 46, 145).
 moor (waterketel), 121 (H. 66, 119).
 moordenaar (schreeuwen lijk een —), 84 (H. 93).
 moor(e)len (hard schreeuwen), 84.
 mo(o)revet, 46 (O. 1).
 moortelvet, 46 (H. 54, 106; N. 68).
 mo(o)ze (in de — = in de modder), 67 (N. 6, 122, 132, 137, 154, 155, 160; O. 5, 83, 181).
 mot (vlinder), 20 (H. 3, 35, 36, 38, 39, 40; N. 71); — (kleine witte nachtvlinder), 20 (H. 12).
 motje (— geld = hoopje geld), 108 (N. 141).
 motorcycle (motorfiets), 67 (H. 41).
 mouter (overrijp), 36 (H. 79, 81; b. 7, 9, 12, 14, 15, 20a; N. 1, 6, 9, 11, 12, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 57).
 muil (i. p. v. strot), 84; — (i. p. v. mond), 86 (H. 16, 65); een groote — hebben (= erg zijn), 43 (H. 123); een stoute — zijn (= erg zijn), 43 (H. 118).
 muilement (i. p. v. strot), 84 (N. 71).
 muis(h)aarden (i. p. v. vaal), 55 (H. 24, 41, 50).
 muis(h)aardig (i. p. v. vaal), 55 (O. 76).
 mul (het is daar — = er is daar geld), 108 (N. 145); — in den hoek (= geld gespaard), 108 (N. 145).

murf (murw), 36 (N. 101, 105, 113, 161, 162).
 muts, 20.
 'N (zie : hij).
 na (i. p. v. langs), 54 (N. 132).
 naaien, 110.
 naar, 29, 35, 37, 53, 61, 82, 85 (N. 130), 93 (H. 5, 14, 40, 66, 119; N. 62, 85, 90, 139; O. 190, 192), 130; — (i. p. v. aan), 60 (N. 130); — (i. p. v. in), 33 (H. 75), 97 (H. 9, 16, 48, 83; N. 34, 79, 87); — (i. p. v. te), 106 (in Fra.-Vla.); — (i. p. v. voor), 50 (N. 6, 12, 13, 24, 26, 29, 65, 111).
 naast (het — e schaft), 74 (N. 63).
 nagras, 20 (H. 65).
 nauwers (nergens), 39 (N. 154).
 nauwes (nergens), 77 (N. 148).
 nauwkeurig (secur), 102 (N. 105).
 navends ('s —), 68 (N. 55).
 nawes (nergens), 39 (N. 110).
 nee (hé!; niet waar?), 59.
 neen, 34.
 neens (neen zij), 34 (H. 54, 66; b. 12).
 neent (neen het), 34.
 neen 't is waar (he!), 59 (N. 145).
 nee(n)w (neen wij), 34 (H. 76, 79, 82; b. 9, 10, 15, 19, 20a, 22; N. 1, 1a, 3, 6, 12, 48, 49, 52, 60, 93, 98, 101, 107, 111, 148, 149, 155, 158, 159, 160, 160a).
 nek, 46 (H. 93).
 nekeer (zie : keer).
 nekker (schreeuwen als een —), 84 (N. 5, 8, 119).
 neus (veel op zijn — zetten = erg zijn), 43 (H. 8, 11, 32, 34, 36, 67); van zijn — maken (= erg zijn), 43 (H. 24, 68, 84, 108; N. 38ⁱ, 39).
 niemand, 73 (N. 50), 77 (H. 46; N. 148; O. 184).
 niemendal (niets), 8 (H. 2, 4, 7, 17, 24, 65, 66, 67, 106, 116; a. 3; N. 14, 36, 37, 42, 45, 67, 131, 141), 63 (H. 11, 116); — (= geen woord), 79.

- niet, 3, 8 (N. 46), 15, 16, 17, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 54 (H. 2, 3, 9, 11, 12, 43, 47, 49, 60, 69 en verder in Fra.-Vla.), 55, 56, 63, 65, 77 (H. 16 en Fra.-Vla.), 94, 111 (H. 11, 21, 34, 46, 47, 65, 84, 108, 120; N. 11, 45, 70, 107, 110, 116, 119, 129, 154, 160); — (i. p. v. geen woord), 79 (in Fra.-Vla.); — (i. p. v. nooit), 39; nooit — (= nooit), 39, 103.
- niet meer (zie : meer).
- niet(s), 8, 63, 79.
- niet(s) anders of, 3, 5 (H. 21, 67; N. 38^I, 114, 124), 85.
- nie(t) wa(ar) (he !), 33 (H. 40; O. 80, 182, 184).
- nie(t)weerd (nietdeug; i. p. v. kerel), 21 (N. 145).
- Nieuport, 135 (overwegend in Fra.-Vla.).
- nieuw, 33 (H. 59, 162), 74, 135.
- Nieuwpoort, 135.
- nijken (= mikken), 92 (Fra.-Vla.).
- noen(e), 75.
- noen(e)stond (middagschafttijd), 74 (H. 65; N. 75, 87, 90, 144; O. 5, 190, 192).
- noentuk (middagslaap), 74 (N. 90).
- nog, 3 (N. 46), 24 (N. 42, 43), 36, 58, 112, 122, 134.
- nogal, 102, 125 (H. 97).
- noois (nooit), 103.
- nooit, 39, 103; — niet (= nooit), 39, 103.
- noot (pit), 36 (H. 19).
- nootje (pit), 36 (H. 1, 46).
- nu, 18 (N. 61), 135; — (i. p. v. tegenwoordig), 3.
- ~nu(l)der (hun, poss.), 86.
- (n)us (wij), 44 (vnl. in Fra.-Vla.) (zie ook : ons).
- (n)uze (onze), 46.
- Observante (een — = secuur), 102 (N. 14).
- oculeeren (enten), 48 (H. 70; N. 78, 141).
- of (als), 46; — (niets anders —) (zie : niet(s)...).
- offrieren (bieden), 114 (N. 11).
- okkernoot, 120 (N. 132).
- oliebrood (lijnzaadmeel), 31 (H. 65, 67, 70, 118, 120; N. 33, 35, 36, 39, 41, 42, 43, 74, 122; O. 82, 182, 189, 190).
- oliebrooddrinken (lijnzaadmeel-drank), 31 (H. 119; O. 181, 184, 258).
- oliebroodkoek (lijnzaadmeelkoek), 31 (N. 37, 38^I).
- oliebroodmeel (lijnzaadmeel), 31 (N. 83, 84; O. 186).
- oliebroodpap (lijnzaadmeel), 31 (N. 131).
- oliebroodsap (lijnzaadmeel), 31 (N. 79, 84; O. 80, 81, 179, 188).
- oliemeel (lijnzaadmeel), 31 (H. 66).
- oliezuiper (gekleurde vlinder), 20 (N. 162).
- om, 2 (H. 75, 79; a. 3; b. 7, 9, 10, 12, 14, 22; N. 1, 1a, 2, 3, 6, 9, 11, 13, 48, 50, 51, 54, 55, 56, 57, 59, 95, 101, 104, 154, 155, 156), 32 (N. 108), 39 (N. 111), 42 (O. 12), 45 (H. 75; a. 3; b. 10, 12, 14; N. 104, 107, 113, 155, 158, 159, 160, 161, 162), 47, 54 (N. 159), 58, 65 (a. 3; N. 51), 82, 94 (b. 15, 20a; N. 1, 11, 160), 96, 112; 87; — (i. p. v. voor), 50 (Fra.-Vla.), 88 (H. 75; a. 3; b. 9, 10, 12, 22; N. 1, 3, 5, 48, 104, 149), 95 (Fra.-Vla.), 128 (Fra.-Vla.); — zijn (omgaan), 73 (b. 10); — de(r) verst (om het verst), 47; — te(r) verst (om het verst), 47.
- omdat, 32 (N. 63), 43.
- omdeeswil (omdat), 43 (N. 6, 153).
- omdraai (omweg), 87 (H. 81a).
- omgaan, 73; — (een omweg maken), 87 (H. 11; N. 5, 11).
- omhoog (— heffen = opheffen), 45 (H. 65).
- ommedraai (omweg), 87 (N. 104).
- ommegang (omweg), 87 (b. 15; N. 9,

52, 60, 159); — (processie), 128 (H. 16).
 ommeleg (omweg), 87 (N. 51).
 ommetour (omweg), 87.
 ommeweg, 87.
 omspringen (omgaan), 73 (H. 120; b. 12; N. 26, 68, 105, 123, 162); zich — (omgaan), 73 (N. 163).
 onder, 120; — (buigen — 't gewicht), 129 (N. 90); — (i. p. v. met), 12 (H. 75, 79, 81, 81a; b. 7, 9, 10, 14, 19, 22; N. 2, 12, 26, 48, 49, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 60, 74, 97, 105, 109, 110, 148, 149, 154, 155, 156, 158, 160, 161).
 ons (oes, uus, nuus) (pron.) 10, 11 (zie ook : me, we, wijder); — (poss.) 107, 126.
 Ons-Heertje, 62 (b. 12).
 ontraden (afraden), 54.
 ontvangen (i. p. v. krijgen), 5 (vooral in Fra.-Vla.).
 ontzinnelijk (= dwars), 73 (N. 1a).
 onze (ons), 46, 62 (zie ook : ons).
 Onze-Lieve-Heer, 62.
 oog, 81.
 ook, 44 (H. 11), 66, 76, 114.
 oolijk (van een kind : slim), 115 (H. 60).
 oor, 81.
 op (ip, up), 5, 35, 43 (H. 69), 69, 101, 102, 105, 116, 117; — (i. p. v. aan), 60 (N. 48), 72; — (= in), 33; — (i. p. v. naar), 37 (b. 7; N. 3, 131, 143); — (i. p. v. van), 24 (N. 154); — (i. p. v. voor), 47.
 opbranden (afbranden), 126 (voornamelijk in Fra.-Vla.).
 opdoen, 38.
 open (i. p. v. toe), 49 (N. 83).
 openbreiden, 51 (H. 65, 76; N. 59, 145, 154, 162; O. 83).
 opendeelen (uitbreiden), 51 (N. 155).
 openleggen (uitbreiden), 51 (H. 41).
 opensmijten (uitbreiden), 51 (H. 65, 67; N. 32).
 openspreiden, 51.
 openstellen (= openzetten), 84 (N. 97).

openstrevelen (= openspreiden), 51 (H. 46).
 openzetten, 84.
 opeten (opdoen), 38 (a. 3; b. 22; N. 3, 55, 95, 98, 109, 151, 155, 160); — (i. p. v. inslikken), 89 (N. 1, 2, 13, 61, 109).
 opgroeien (groeien), 124 (N. 51, 104).
 opheffen, 45.
 opkomen ((af)komen), 18 (N. 155, 160); — (groeien), 124 (N. 129); voor iemand — (= beschermen), 41 (H. 3).
 opletten (secur zijn), 102 (N. 1a).
 oplettend (i. p. v. secur), 102 (H. 82; N. 9, 48, 159).
 opleven (opdoen), 38 (H. 50, 82).
 oplichten (opheffen), 45 (N. 149).
 opmaken (opdoen), 38 (H. 30; b. 12, 19; N. 55, 63, 68, 81, 88, 89, 101, 141, 145, 148, 163; O. 182, 258).
 opmorsen (opdoen), 38 (H. 108).
 oppassend (secur), 102 (N. 29).
 opreeren (opheffen), 45 (b. 12).
 opslokken (inslikken), 89 (H. 50, 65).
 opsmeren (opdoen), 38 (H. 16).
 opteren (opdoen), 38 (H. 69).
 opvullen (vullen), 101 (N. 11, 48, 51, 52, 104).
 os(se) (zoo vet als een —), 46 (H. 39, 117; N. 132, 154).
 ossenbloed, 96.
 otter (zoo vet als een —), 46.
 oud, 23, 126.
 oven, 57 (N. 38^{II}, 129).
 ovenkot, 57 (H. 67).
 ovenpaal, 57.
 over (— iemand zorgen = beschermen), 41 (N. 9).
 overeenkomen (i. p. v. omgaan), 73 (H. 68, 106; N. 36, 62, 65, 116, 129, 130, 137).
 overhoek (i. p. v. krom), 87 (N. 156).
 overouds (toen, in dien tijd), 61 (H. 51).
 overstring (— liggen = overhoop liggen), 73 (H. 60).
 overtijd (toen), 61.

overtijds (toen), 61 (N. 93).
overtrek (— van een bed = bed-
sprei), 51 (N. 53).

Paal (ovenpaal), 57.

paander (korf), 82 (N. 38^u, 90,
124, 129, 132; O. 258).

pa(a)nderke (korfje), 82 (N. 39, 45,
46, 79, 81, 84, 85, 87, 89, 130, 132,
137, 139, 140, 142, 143, 145, 146,
178; O. 182, 187, 188, 190, 192).

paandertje (korfje), 82 (H. 116;
N. 68, 71, 75, 77).

paard (zie : peerd).

padde (zoo vet als een —), 46 (H. 115;
N. 49, 71, 123).

paddebrood (paddestoel), 20.

padde-eten (paddestoel), 20 (H. 76;
N. 163).

paddestoel, 20.

panger(tje) (pa(a)nder(tje)), 82 (al-
gem. in Fra.-Vla.).

panne (een — hebben = defect
hebben), 67 (N. 141); in — liggen
(defect hebben), 67; in — vallen
(id.), 67 (N. 17); er een — krijgen
(= slaag krijgen), 131 (H. 63).

pap (zijn — koelen = zijn tijd door-
brengen, omgaan), 73 (N. 119).

papillon (vlinder), 20 (H. 75, 81,
81a; a. 3; N. 1, 3, 5, 6, 9, 71, 105,
122, 123, 124, 126, 129, 148).

papillotte (vlinder), 20 (H. 46, 75;
N. 137).

paraplu(utje) (paddestoel), 20.

parapluie de sorcier (paddestoel), 20
(N. 129).

paraplusaus(e) (flauwe saus), 132
(H. 40; N. 68, 98, 117, 141).

parel (zie : perel).

pareltje (zie : pereltje).

parfait (volmaakt), 62 (H. 75; a. 3;
b. 22; N. 148).

pari (weddenschap), 47 (N. 148, 159).

parrebrood (paddestoel), 20 (b. 20a,
22; N. 54, 55, 60, 61, 93, 95, 97,
98, 101, 104, 105, 108, 109, 110,

148, 149, 153, 154, 155, 156, 158,
159, 160, 160a).

partij (een — kaarten), 65 (H. 93;
N. 49, 111, 153).

pas, 122.

pas (hij is op zijn — = secuur), 102
(N. 146).

paster, 125; zoo vet als een —, 46
(N. 123).

pastersmaarte (i. p. v. meid), 118
(H. 112).

pastoor, 125 (N. 160).

pater, 62; zoo vet als een —, 46
(H. 79; b. 20a; N. 1a, 149, 161).

patron (baas), 10 (H. 1; N. 57, 110,
140, 160a).

peer, 36.

peerd, 60, 74.

peer(d)etje (het jong —), 107 (H. 16).

peerdewerk (lastig werk), 4 (N. 143).

pee(r)tse (landmaat), 140 (O. 188,
189, 190) (zie ook : per(t)se).

peil (taak) (als het — af is), 74
(N. 83).

pei(n)zen, 111 (H. 11), 117; — van
te slaan (i. p. v. dreigen), 13
(N. 91); — dat men het is (= erg
zijn), 43 (N. 36).

pepin (pit), 36 (H. 75).

percessie (processie), 128.

perel, 22.

perelke, 22.

pereltje, 22.

pertang (nochtans), 54 (H. 65).

per(t)se (landmaat), 140 (zie ook :
pee(r)tse).

peuple, 85 (a. 3).

pierewip (slappe koffie), 132 (N. 141).

Piet (— boven Jan zijn = erg zijn),
43 (N. 131).

pietjeballen (kaatsspel), 58 (H. 60).

Pietje contrarie (dwars mensch), 73
(N. 49, 75, 153).

Pietje-Ko (kegel van een kinderspel),
34 (N. 155).

Pietje-Pek (Lucifer), 28 (N. 68).

Pietje percies (securer mensch), 102
(H. 42).

pijker (= doorn), 78 (H. 79 ; b. 10, 12, 22 ; N. 3, 13, 48, 51, 52, 54, 60, 93, 95, 98, 107).
pijl(e)boog (boog), 77 (H. 67).
pijl(e)boogmaker, 77 (H. 18, 34).
pijl(e)maker (i. p. v. boogmaker), 77 (H. 64 ; N. 45, 47, 71, 113).
pijn, 72 (H. 87 ; b. 20a, 22 ; N. 104) ;
— in zijn keel (= keelpijn), 32 (b. 12).
pijnzak (hij zit in den — = is benauwd), 20 (H. 84).
pijpegele (kruiwagen), 129 (H. 89, 100 ; N. 14, 16, 17, 20, 24, 59, 62, 63, 64, 67).
pijpetijd (= schafttijd), 74 (N. 145, 146).
pijpjes (= eikels), 120 (N. 71).
pijpmuts, 20 (N. 61).
pik (zij is — = zij heeft kortgeknipt haar), 52 (N. 63).
pikkel (op zijn bloote —s = barrevoets), 69.
pint, 10 ; — (aarden kan), 70 (H. 60, 67 ; N. 14, 26).
pintje, 10.
pit (zie : put) ; — (ik geloof er geen — van), 79 (N. 42).
pla(a)ts(e) ('t is iemand op zijn —, i. p. v. secuur), 102 (H. 5, 14, 24, 30, 62 ; O. 1, 2, 4).
plakbarvoets (barrevoets), 69 (O. 184).
plakkeberrevoets (barrevoets), 69 (N. 42).
plakken (— van den dorst), 86 (H. 11, 41, 46, 66, 87, 123 ; N. 131).
plakvet (adj.), 46 (N. 104).
plattebarrevoets, 69 (N. 144).
platteberrevoets, 69 (N. 43).
plekke (landmaat), 140 (H. 75 ; a. 3) ;
— (iemand op zijn —, i. p. v. secuur), 102 (H. 63, 105, 108 ; N. 137) ;
— (iemand in zijn —, i. p. v. secuur), 102 (N. 132).
plekken (in blauwe —), 131 (N. 83, 97, 113).

pleks (dat hij blauwe — had), 131 (N. 159).
pletse (barrevoets), 69 (H. 119 ; O. 10, 12).
pletsebarrevoeters (barrevoets), 69 (H. 119).
pletsebarrevoets (barrevoets), 69 (H. 41 ; O. 1, 2, 10, 184).
plokken (plukken), 82 (N. 113, 114, 153, 160, 162).
plooiën (= buigen), 129 ; — onder (= buigen van), 129 (H. 49 ; N. 3, 9, 11, 50, 52, 58, 98, 104, 105, 110, 124, 153, 159) ; — door (= buigen van), 129 (b. 10 ; N. 161) ; — voor (= buigen van), 129 (Fra.-Vla.).
plote (spelen met de — ; = Fra. pelote), 58 (b. 22 ; N. 124, 129).
plukken, 82 (N. 45, 109, 158).
poele (kip), 1 (N. 54 ; b. 14, 20a, 22 ; N. 95).
poere (lijnzaadmeel), 31 (N. 65, 70).
poeredrinken (lijnzaadmeeldrank), 31 (N. 26).
poessenel (i. p. v. kegel), 34 (H. 16).
poesteren (= voederen), 97 (H. 100).
pomperluite (paddestoel), 20 (H. 39, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 117, 118, 119, 120).
pompernoele (paddestoel), 20 (N. 143 ; O. 76, 83, 181).
pond, 11 (b. 12, 19, 20a, 22 ; N. 53, 56, 153).
pondschuttel (pondschotel) (botermaat), 140 (H. 32).
ponke (i. p. v. beurs), 108 ; hij zit met een —, 108 (H. 5).
pont (brug), 106 (alg. in Fra.-Vla.).
poot (voet), 69.
poote (handvol ; i. p. v. beurs), 108 (O. 179).
Poperingsche (— maat), 140 (N. 17).
post (op zijn —, i. p. v. secuur), 102 (O. 1).
pot, 56 ; — (= pint), 10 (H. 2, 12, 14, 114 ; N. 34, 35, 42, 43, 78, 85, 89) ; een — kaarten, 56 (H. 60).
pots (bérêt alpin), 20 (H. 66).

pottebezem (bezem om potten te schrobben), 33 (H. 84, 100, 113; N. 71).
 povijoentje (vlinder), 20 (N. 149, 160a).
 prak (onv. verl. t. v. preeken = zeggen), 62 (N. 90).
 precies (seguur), 102 (H. 64, 75, 79, 116; b. 9; N. 52, 56, 58, 60, 93, 95, 97, 113, 141, 145, 149, 161, 162, 163; O. 188, 258); ne —en (= een secure), 102 (H. 66, 69, 115, 119; b. 7; N. 55, 57, 58, 87, 104, 117, 124, 137, 141, 163).
 preciesig (seguur), 102 (H. 38, 115; N. 51); ne —e (= een secure), 102 (H. 49, 54, 89; N. 38^{II}).
 Predikheer (i. p. v. pater), 62 (b. 12).
 prendel (splinter), 6 (N. 65).
 prenkeling (splinter), 6 (b. 19).
 preusch (i. p. v. erg, egl. fier), 43 (H. 1, 13, 14, 41, 42, 46, 47, 51, 60, 65, 67, 72, 93, 119; N. 35, 37, 42, 83, 84, 141).
 prijs, 119; — (weddenschap), 47 (H. 19; b. 12; N. 3, 5, 16, 53, 63, 89, 108; O. 4).
 prijzen (keuren), 107 (N. 26).
 processie, 128.
 protegeeren (beschermen), 41 (H. 76, 79; b. 7, 22; N. 51, 58, 95, 159).
 Pruisenaar (Duitscher), 130 (N. 55).
 puid (kikker), 20.
 puidiers (kikkerrit), 51 (H. 3).
 puiderei (puiterei) (kikkerrit), 51 (H. 76, 81a, 82; b. 9; N. 9, 51, 52, 56, 59, 60, 61, 93, 97, 104, 105, 109, 110, 111, 113, 155, 158, 161).
 puiderek (puiterek) (kikkerrit), 51.
 puidereut (kikkerrit), 51 (N. 117).
 puikel (fuik), 88 (b. 22).
 puiteg(e)rei (kikkerrit), 51 (H. 119; N. 42).
 puitegerim (kikkerrit), 51 (N. 42).
 puitegril (kikkerrit), 51 (H. 72, 118, 120).
 puiteputtel (kikvorschjong), 51 (N. 95).

puitereksel (kikkerrit), 51 (N. 81).
 puiteslijk (puideslijk) (kikkerrit), 51 (b. 10, 12, 14, 15, 19, 20a, 22; N. 1, 3, 48, 49, 53, 54, 55, 98).
 pulleg(j)e (bérêt alpin), 20 (H. 84, 100).
 pulper (purper), 131 (H. 46).
 punt (hij is op zijn —), 102 (H. 2; N. 61, 97, 109, 110, 111, 153, 154, 155, 156, 178).
 puntenwerk (werk dat traag vordert), 102 (H. 100).
 puntje (een — op d'i zijn = seguur zijn), 102 (H. 61); de —s op de i's zetten (= seguur zijn), 102 (H. 8, 145).
 purpel (purper), 131 (H. 11).
 purper, 131.
 put, 101.

Quille (kegel), 34 (H. 79; a. 3; b. 14, 15, 19, 20a, 22; N. 7, 9, 49, 50, 51, 52, 54, 56, 58, 59, 60, 95, 97, 98, 107, 110, 111, 148, 149, 156, 159, 161).

Raar (i. p. v. niet veel waard), 56 (H. 60); — (i. p. v. dwars), 73 (N. 130).

raden (= afraden), 54 (b. 10; N. 55, 61, 153).

rake (in — zijn = oud zijn), 67 (N. 123).

raken (niet ver — = het niet ver brengen), 39 (b. 9, 20a; N. 11, 13, 50, 93, 104, 110).

rampe (op — komen = sterven door ongeluk), 89 (N. 61).

rampeneeren (egl. aan een ramp helpen; hier i. p. v. afbreken), 23 (b. 15; N. 109, 156); — (i. p. v. opdoen), 38 (N. 156); — (i. p. v. varen), 106 (N. 55).

recht, 87 (N. 153); niet — (i. p. v. krom), 87 (H. 24, 62; N. 39).

rechts (nog maar — = nog maar pas), 122 (O. 80).

rechtsche ('t is een — = een secure), 102 (N. 74).
 rechtvaardig (i. p. v. secuur), 102 (b. 20a).
 rechtvaardlijk (i. p. v. volmaakt), 62 (N. 155).
 regen (tegen), 54 (N. 104).
 rei (kikkerit), 51 (N. 1a, 11, 12, 13, 57, 58, 61, 101, 105, 108, 148, 149, 151, 153, 156, 159, 160, 160a, 161, 163).
 reipuid (kikker die kwaakt), 20 (N. 154).
 rekkepuid (kikker die veel kwaakt), 20 (N. 53).
 rekwijd (— open = zoo wijd mogelijk open), 84 (N. 36).
 rentier (rentenier), 27 (N. 26).
 rest(e) (i. p. v. andere helft), 44 (N. 129, 140).
 rieschelijk (gevaarlijk), 42.
 rijden (i. p. v. varen), 106 (H. 1, 32, 67; N. 68, 70, 71, 81, 87, 178; O. 190).
 rijk (lijk ne — e heer), 27 (H. 60, 115; b. 9; N. 38^{II}; O. 258); — worden (i. p. v. rijkdom), 85 (N. 45); — zijn (i. p. v. rijkdom), 85 (H. 119; N. 63, 91).
 rijkdom, 85.
 rijp, 36.
 rischierlijk (gevaarlijk), 42 (H. 120; N. 43, 46, 87; O. 190).
 roe (landmaat), 140; Brugsche —, 140; Kortrijksche —, 140; groote —, 140 (H. 60); kleine —, 140 (N. 32).
 roepen, 35, 84 (H. 32; N. 158).
 roeper (strot, keel), 84 (H. 30, 116).
 ronde, 99.
 rondstrooien (verbreiden), 51 (H. 12).
 + rood (— e bolle = dooier), 123 (N. 107).
 rooie (= pas), 122 (N. 52, 53, 60, 93, 101, 104, 109, 110, 154); met — (met moeite; pas), 122 (b. 20a, 22; N. 105, 107, 111, 158, 159, 161, 162); — hebben (moeite heb-

ben), 39 (N. 111), 124 (N. 61, 110, 111, 113, 158, 160, 161, 163).
 roos, 78.
 rost (ros, i. p. v. vaal), 55 (H. 2, 4, 7, 13, 54, 59, 61, 64, 68, 69; N. 132; O. 179).
 rostachtig (rosachtig, i. p. v. vaal), 55 (H. 13).
 route (weg), 87; op — zijn (= omgaan), 73 (N. 16).
 rowaande (fr. rouan; i. p. v. vaal), 55 (H. 8).
 ruischer (bezem), 33 (H. 43, 47, 50, 60, 84, 103, 106, 112, 113, 114; N. 14, 24, 26, 57).
 ru(i)ze (pas), 122 (a. 3; N. 3); met — (met moeite, pas), 122 (voornl. in Fra.-Vla.); — hebben om (= moeilijk kunnen), 124 (H. 76, 79; b. 20a; N. 6, 7, 13, 36, 49, 51, 54, 55, 56, 93, 95, 119, 148, 153, 156); — hebben van (id.), 124 (a. 3); — kosten (= moeite kosten), 124 (H. 82).
 rusten (= schafttijd), 74 (N. 71).
 ruziemakers (i. p. v. dwarse menschen), 73 (H. 40; N. 38^I, 91; O. 1).
 Sa(l)doot (zie : soldaat).
 salvie (lof), 50 (a. 3).
 sap (zie : zoppe).
 saus(e), 132; witte — (mayonnaise), 123 (b. 14).
 schaaite (schaduw), 91.
 schaapje (= kindje), 9 (N. 88).
 schaapke (= kindje), 9 (N. 88).
 schaa(r)s (pas, nauwelijks), 122 (H. 75; O. 82, 83, 258).
 schaft (schafttijd), 74 (H. 8, 49; N. 26, 29, 61, 63, 123).
 schaften, 74 (H. 16).
 schafttijd, 74.
 schallen (gezegd van een kleine klok; cf. de opn.), 50 (N. 37, 131).
 schatten (keuren), 107 (N. 38^I, 90, 116, 163).
 schauw(t)e (schaduw), 91.
 scheef (krom), 87.

Schelde, 42.
 schelfering (splinter), 6 (b. 12).
 schenken, 10 (N. 153, 156 ; O. 258).
 schermen (— voor = beschermen),
 41 (H. 2).
 scherp, 78 ; — kijken (i. p. v. lonken),
 92 (H. 11).
 scheur (barst), 70 (H. 46).
 schieten, 92 (H. 16).
 schieter (schutter), 92.
 schietpaal (= ovenpaal), 57 (H. 1).
 schijnen (licht geven), 59 (N. 55).
 schijtebutse (vlinder), 20 (N. 105,
 108, 156).
 schijtebutter (vlinder), 20 (N. 107,
 109, 110, 111, 113).
 schijtekabutse (vlinder), 20 (N. 101,
 148, 149, 151, 154).
 schip, 5, 106 (N. 63, 119, 129, 141) ;
 schepen, 23, 106 (N. 114).
 schipman (schipper), 7 (N. 104,
 110).
 schippenier (schipper), 7 (N. 148).
 schipper, 7.
 schipperman (schipper), 7 (N. 101).
 schoelapper (vlinder), 20.
 scholier, 29 (N. 97, 151, 154).
 school(e), 53.
 schooljongen, 29.
 schoolkind, 29 (H. 24, 36 ; N. 35,
 53, 178).
 schoolkoster (onderwijzer), 29 (b. 12 ;
 N. 55, 155, 160a).
 schoolmeester (onderwijzer), 29
 (b. 20a ; N. 5, 124, 155).
 schoon (= goed), 90 (N. 11, 66),
 108 (b. 9 ; N. 1a, 41) ; — (= klaar,
 helder), 59 (H. 65, 81a ; b. 12, 22 ;
 N. 1a, 7, 9, 48, 63, 95, 114) ; —
 (i. p. v. nieuw), 135 (H. 47) ; —
 (= zacht), 68.
 schoontje (i. p. v. fijntje), 115
 (H. 67, 119).
 schop (zie : schup).
 schoppen, 28 (H. 60).
 schorteblauw (blauw), 131 (N. 81,
 84, 87, 90, 140, 143).

schotinge (afspanning v. weiden), 20
 (H. 47).
 schotter (schutter), 92.
 schouw (i. p. v. haard), 57 (N. 71).
 schoven (nw. : schafttijd), 74 (H. 36).
 schreelen (schreeuwen), 84 (vnl. in
 Fra.-Vla.).
 schreemen (schreeuwen), 84 (H. 63,
 93).
 schreemer (keel v. e. kindje), 84
 (H. 9).
 schreeuw (een — uitsmijten), 1
 (H. 60).
 schreeuwen, 84 ; — (= roepen), 35
 (N. 122, 124, 126, 148, 159).
 schreeuwste (imperf. v. schreeuwen),
 84 (H. 76 ; a. 3 ; N. 60).
 schrik (— hebben), 1 (H. 34, 36, 114).
 schruwelen (hard schreeuwen), 84
 (H. 123).
 schup (de — voor 't brood in den
 oven te steken), 57 (N. 129 ; O. 2) ;
 de houten — (ovenpaal), 57 (H. 3).
 schut (afsluiting), 20 (H. 108).
 schutsel, 20 (H. 47).
 schutter, 92.
 schuurborstel, 33 (N. 38^{II}).
 schuw (bang, benauwd), 20 (H. 11,
 14, 30, 41, 69, 71, 119, 123 ; N. 42,
 43, 146 ; O. 1, 2, 4, 5, 10, 11, 12,
 76, 79) ; — zijn, 1 (H. 11, 14, 119,
 120 ; N. 42, 43 ; O. 1, 2, 5, 11, 12,
 76, 79) ; — maken (i. p. v. dreigen),
 13 (N. 42).
 secuur, 102.
 sedert (i. p. v. van vóór), 75 (N. 158,
 159, 160).
 seffens (= pas), 122 (O. 184).
 seigneur (gelijk ne —), 27 (N. 108) ;
 't is ne —, 102 (O. 12).
 serieus (i. p. v. secuur), 102 (H. 9) ;
 een — e (secure), 102 (H. 81a, 84).
 seule (emmer met water en lijnzaad),
 31 (N. 154).
 sightent (van — ; sinds), 75 (H. 82 ;
 N. 3, 5, 6, 13).
 zijn (sinds), 75 (N. 1, 151, 164).
 sikeur (secuur), 102.

sikkepik (sikkepik), 79 (H. 12).
sikkepik, 79 (H. 65).
sikkepitse, 79 (H. 35).
sinekure (ne — = een secure), 102 (N. 45).
slaan, 131 ; — (i. p. v. steken), 33 (H. 81 ; N. 38^I, 161) ; ze — (= erg bang zijn), 20 (H. 47) ; willen — (i. p. v. dreigen), 13 (N. 1a, 2, 3, 7, 53, 114, 130) ; in kulters — (i. p. v. afbreken), 23 (b. 10).
slaapmuts, 20 (N. 67).
slachtzwin (zoo vet als een —), 46 (N. 79, 88).
slagen geven, 131 (N. 160).
slampe (nietdeug ; i. p. v. kerel), 21 (N. 145).
slapersmis (hoogmis), 50 (N. 38^{II}).
slecht, 111 ; — (= moeilijk), 124 ; — (= beschimmeld), 5 (H. 60).
slekke (slak) (zoo vet als een —), 46.
slekkevet, 46 (H. 8, 38, 40, 106, 112, 115 ; N. 24, 117, 143).
slijk (versteld in de —), 67 (H. 43) ; — (versteld in 't —), 67 (H. 46).
slijkevet, 46 (H. 54, 103, 105).
slijmoog (lopend oog), 81 (H. 46).
slim (— en slonk), 115 (N. 151).
sлом (krom en —), 87 (N. 148).
slonk (krom), 87 (H. 12).
smeren (een boterham —), 51 (H. 2, 11).
smetten (de vonte heeft gesmet = het kind heeft de gebreken van zijn peter), 137 (H. 32).
smijten (i. p. v. voeren), 97 (H. 41) ; — (= slaan), 131 (O. 11, 182, 192) ; mest —, 51 (N. 38^{II}) ; in brokken — (= afbreken), 23 (N. 129).
smoel (i. p. v. strot), 84 (H. 8).
smotske (hoopje), 108 (N. 141).
smoutpot (i. p. v. aarden pot), 56 (H. 2, 8, 34).
snee (boterham), 51 (N. 145, 146, 160a, 178 ; O. 190).
sneeuw, 133.
sneeuwen, 133 (H. 36, 60 ; N. 71).
snellaard (domoor), 100 (N. 90).

snijsen (afsnijden), 52 ; — (enten), 48 (H. 83 ; N. 71).
snoeien (i. p. v. enten), 48 (N. 132, 178).
snoeken (i. p. v. enten), 48 (H. 66).
snoertijd (schofttijd), 74 (N. 131).
snot (in — liggen = totaal gebroken zijn), 67 (H. 16).
soldaat, 76, 137.
solse (saus), 132.
soort, 55 (N. 55).
sou (i. p. v. woord ; ik geloof er geen — van), 79 (H. 12).
spake (trede), 83 (N. 162).
spannen (— in = inspannen), 74.
spee(r)zen (spatten), 127.
speiten (spatten), 127.
spelen, 34 ; met de kaart —, 65 (H. 16, 75, 79, 81, 82 ; b. 7, 12 ; N. 1a, 5, 9, 60, 97, 107, 124).
spene (speen = uier ; ook tepel), 127.
spetten (spatten), 127 (H. 18, 34 ; N. 83, 84, 85, 88, 89, 90, 139, 140, 141, 143, 144, 145).
spetteren (spatten), 127.
spinnekop (spin), 19 (b. 7, 10, 12, 14, 15, 19, 20a, 22 ; N. 48, 51, 54, 55, 93, 95, 98, 148, 149, 151, 153, 160a) ; — (spinweb), 19 (N. 101, 105).
spinnekoppenest (spinweb), 19 (b. 9, 10, 12, 14, 15, 19, 20a, 22 ; N. 48, 54, 93, 95, 98, 148, 149, 153, 154, 160a).
spinnekoppevager (ragebol), 19 (b. 12).
spinnen, 3.
spitten, 4.
spleet (barst), 70 (H. 60).
splendeling (splinter), 6 (N. 111).
splendelingetje (splinter), 6 (N. 113).
splender (splinter), 6.
splenderling (splinter), 6 (N. 162).
splenter (splinter), 6.
splinderling (splinter), 6 (N. 161).
splinter, 6.
splinterling (splinter), 6 (N. 88, 143, 145).
spoelen (= spinnen), 3 (N. 83).

- sponsje (tepel van den uier van de koe), 127 (H. 5).
- spoor (sport), 83 (N. 124).
- spork (sport), 83 (N. 26, 65, 67, 68, 123, 126, 163).
- sport, 83 ; hij is op zijn — (= secuur), 102 (N. 49).
- spree(d)en (zie : spreiden), 51.
- spreeuwe (zie : spreij), 51.
- spreij, 51 ; — van 't bed, 51 (N. 13, 90, 116) ; — voor op een bed, 51 (N. 37).
- spreiden (vlas —), 51 (H. 12) ; een boterham —, 51 ; vette — (= mest uitbreiden), 51.
- spreken, 63.
- sprendel (splinter), 6 (H. 100, 101 ; N. 14, 20, 26, 107).
- sprengel (— hout = splinter), 6 (N. 58).
- sprenzal (splinter), 6 (N. 13, 17, 57, 62, 63).
- sprenzeling (splinter), 6 (H. 82 ; N. 5, 6, 9, 11, 51, 53, 55, 108) ; een beetje — (splinter), 6 (N. 101).
- sprenzelingetje (— hout = splinter), 6 (H. 79 ; N. 59, 61, 97, 105, 109).
- sprimeling (splinter), 6 (N. 158).
- springeling (splinter), 6 (N. 104).
- springelingetje (splinter), 6 (N. 154).
- springen, 47 ; — (spatten), 127 (H. 84, 95 ; N. 148, 149, 151).
- sprinkel (sport, trede), 83 (voornl. in Fra.-Vla.).
- sproeien (= begieten), 2 (N. 85, 178 ; O. 187).
- spugen, 86 (H. 11).
- spu(i)ten, 127.
- spuwen, 104.
- staan, 26, 57, 78 (H. 60) ; — voor (= beschermen), 41 (H. 123 ; N. 89) ; — voor (= op het punt staan), 121 (H. 54) ; op het koken —, 121 (N. 141) ; versteld — (i. p. v. versteld zitten), 67 (H. 5, 24, 60 ; N. 141 ; O. 12, 179) ; vet — (= vet zijn), 46 (H. 61).
- staart (zie : steert).
- stad, 135.
- stakijting (staketsel), 20 (H. 60, 93, 108, 113).
- stal, 97.
- stalling(e) (stal), 97 (H. 34, 39 ; N. 50, 59, 93, 97, 104, 131, 148, 156, 160a, 163).
- standbeeld, 26.
- stap (landmaat), 140.
- statue, 26 (algemeen in Fra.-Vla.).
- stee (stad), 135.
- steedje, 135 (H. 46).
- steekie (sperwer), 1 (O. 189).
- steekvogel (zie : stekveugel).
- steel, 33 (H. 119, 123 ; N. 42, 45, 88, 91, 139, 144, 145, 146, 178 ; O. 2, 5, 10, 11, 12, 76, 79, 80, 81, 82, 179, 181, 182, 184, 186, 187, 189, 190, 258).
- steen, 25 ; — (pit), 36 (H. 2, 36 ; N. 13).
- steen(en) (— potten), 56 (H. 2, 3, 11, 18, 24, 38, 40, 54, 65 ; N. 13, 43, 83, 110).
- steenput (put), 101 (vooral in Fra.-Vla.).
- steentje (pit), 36 (H. 35 ; N. 3, 54, 71, 101, 109, 124, 148, 156).
- steenuil (uilsoort), 20 (N. 131).
- steert (staart), 60 ; — (= steel), 33.
- steertwagen (kruiwagen), 129 (N. 161).
- steke (doorn), 78 (a. 3).
- steken, 33, 57 (N. 129) ; — (= brengen), 39 (H. 100) ; — (i. p. v. spannen), 74 (H. 16, 57) ; — (= bieden op een veiling), 114 (H. 101 ; N. 97).
- steker (doorn), 78.
- stekker (sperwer), 1 (H. 8, 30, 42, 43, 48, 49, 51, 70, 79, 81, 81a, 100, 103, 105, 108, 112, 113 ; N. 2, 6, 12, 13, 14, 16, 17, 26, 28a, 62, 63) ; — (splinter), 6 (N. 36, 88, 142) ; — (doorn), 78.
- stekpiet (sperwer), 1 (H. 115 ; N. 33, 81, 87, 88, 131).
- stekveugel (sperwer), 1.

step (stap) (landmaat), 140.
 sterk, 43.
 sterkste (de —), 43 (H. 119 ; N. 85 ; O. 187).
 sterven, 89 (N. 141 ; O. 179).
 stesse (eigl. sterse, stresse = klis haar), 52 (N. 71).
 steunen (= beschermen), 41 (N. 143).
 stier (zoo vet als een —), 46 (H. 93 ; N. 39, 42, 124, 129).
 stieren (sturen), 100.
 stijf (erg, zeer, veel), 1 (O. 184), 15 (H. 79 ; b. 12, 14, 15 ; N. 7, 13, 49, 54, 58, 95, 105, 110), 16 (b. 14), 42 (H. 11, 97), 84, 87 (N. 114), 95 (H. 87), 102.
 stijl (steel), 33 (N. 32, 47, 85, 87, 89, 139, 140, 141, 142).
 stik (stuk), 106 ; — (akker), 37 ; — hout (splinter), 6 (H. 119 ; N. 43, 129 ; O. 2, 4) ; op zijn — zijn (secur), 102 (H. 16) ; in —ken zijn (kapot zijn), 67 (H. 47, 113 ; N. 85).
 stil (zacht), 68 ; — liggen, 67 (H. 46 ; N. 140) ; — vallen, 67 (H. 15).
 stinker (gelijk ne rijke —), 27 (H. 60).
 stipt (secur), 102 (O. 192).
 stoefen (pochen ; i. p. v. erg zijn), 43 (O. 12).
 stok (steel), 33 ; — (knuppel), 13.
 stoken (vette — = mest in de voren schuiven), 51 (H. 14).
 storten, 40 (H. 9, 11, 47, 60, 82, 93 ; N. 49, 57, 111, 160, 161).
 stout (erg), 43 ; een —e muil hebben, 43 (O. 10) ; — spreken, 43 (N. 47).
 straat (i. p. v. weg), 87 (H. 64 ; N. 1a, 1, 153, 158, 162).
 straatvager (bezem), 33 (H. 108).
 straf (= helder, klaar), 59 (N. 146) ; — (= erg), 43 (O. 192).
 -strand (zee), 29 (H. 17).
 streek (in die — = alhier), 55 (H. 11).
 stre(e)k(e) (in orde, klaar), 30 (N. 111).
 streuwen (strooien, verspreiden), 51 (N. 97).
 streng (— zijn op zijn dienst = secur), 102 (N. 151).

strij(d)er (dwars mensch), 73 (O. 11).
 strooien (vette — = mest uitbreiden), 51 (O. 5).
 stuiken (i. p. v. varen), 106 ; verl. dlw. : gestuikt, 106 (H. 23, 59, 62, 64 ; N. 33, 38^{II}, 63, 114, 116, 117) ; gestoken, 106 (H. 116 ; N. 34, 137).
 stu(i)te (boterham), 51.
 stuiver, 140 (H. 32).
 stuk (zie : stik).
 suisse (Fr. ; kerkdienaar), 128 (N. 101).
 swijldat (omdat), 43 (N. 1a).
 swister (kerkdienaar), 128 (N. 52, 95, 104, 148, 151).

T (= het), 37, 47, 49 (H. 2, 13 ; N. 126, 140 ; O. 11, 12), 50, 54, 57 (N. 129), 60, 74, 80, 82, 85, 95, 97, 121, 122, 123 (in Fra.-Vla.), 129 ; — (= er), 119.
 tamboer (= trommeltje), 88 (a. 3 ; b. 9).
 tandpijn, 72 (H. 2, 9, 14).
 tappen, 10.
 tapper (soort bezem), 33 (H. 47).
 te (voorz.), 8, 50, 54, 57 (N. 129), 58, 82, 89, 96, 106, 112 ; — (= in), 58 (b. 9, 12, 15, 19, 20a, 22 ; N. 48, 52, 56, 59, 60, 95, 101, 105, 109) ; — (= naar), 53 (N. 160a) ; — (bijw.), 58, 103.
 tegen, 63, 106 (H. 3 ; N. 37, 119, 129, 142) ; — (= eer), 80 (H. 42, 83, 93 ; N. 16).
 tegenhouder (dwars mensch), 73 (N. 129).
 tegenstrijdig (dwars), 73 (H. 49, 70 ; N. 59, 69, 104, 178 ; O. 83).
 tegenstrijdigaard (dwars mensch), 73 (H. 23).
 tegenstroom (mensen die altijd — zijn = dwars zijn), 73 (H. 41, 123).
 tegenschok (dwars), 73 (H. 54, 116).
 tegenwoordig, 3 (H. 1, 13, 15, 24, 34, 36, 38, 39, 40, 41, 51, 68, 116, 120, 123 ; N. 14, 35, 37, 41, 71, 81, 83, 85, 89, 162 ; O. 11).

- teke (teek, soort luis; zoo vet als een —), 46 (b. 20a).
- tenietdoen (= afbreken), 23 (N. 155, 159).
- ter (om — verst), 47; — (= er, daar), 119 (H. 16, 30, 116; N. 45, 46, 47, 81, 83, 141, 143; O. 11, 82, 186).
- terd(e) of tert(e) (= trede), 83.
- terugkeeren (terugkomen), 64 (N. 38^{II}).
- terugkomen, 64 (N. 38^{II}).
- tête de loup (ragebol), 19 (H. 76; b. 7, 10, 14, 15; N. 7, 52, 59, 60, 95, 107, 111, 159, 160a, 162).
- tette (speen), 127 (H. 81a, 82; b. 22; N. 9).
- teure (ga), 49 (N. 141).
- thoope (al —), 79 (O. 184); — hebben (een mooien spaarpot hebben), 108 (H. 67; N. 145); — plakken (toekleven), 86 (H. 65, 119; O. 184).
- tientapper (bezem bestaande uit tien tapjes), 33 (H. 47).
- tieren (gillen), 84 (H. 15, 18, 64, 66, 72; N. 144, 160).
- tijd, 61; op —, 103 (H. 3, 60, 65); in een uur —(s), 101 (H. 120; b. 7; N. 58, 74, 131, 153; O. 11); altijd op zijn — zijn (= secuur), 102 (N. 38^{II}, 46, 63, 69, 71); juist op zijn — zijn (= secuur), 102 (H. 51).
- tijden (aan — = op tijd), 103 (H. 119).
- timmeren (= bouwen), 112 (N. 69, 116).
- timmerman, 6.
- toch, 30, 98 (N. 39).
- toe (dicht), 49; — (tot, te), 106.
- toekomen (afkomen), 18 (N. 109).
- toepe (bérêt alpin), 20 (H. 62; N. 142, 146; O. 2, 181, 182, 184, 187, 188, 189, 192, 258).
- toeplakken (= droog zijn), 86 (H. 21, 62, 95, 119; N. 144).
- toer, 87 (H. 76; O. 181), 99.
- toeromme (omweg), 87 (H. 42; N. 62).
- tokke (bérêt alpin), 20 (H. 67).
- toksje (bérêt alpin), 20 (H. 66, 84).
- tong, 86 (H. 41).
- tonne (zoo dik als een —), 46 (O. 192).
- tooverhekseten (paddestoel), 20 (N. 38^I).
- tooverheksparapluitje (paddestoel), 20 (N. 39).
- tooverparapluitje (paddestoel), 20 (N. 87).
- tot (= eer), 30 (N. 24, 67).
- tote (toot, muil, i. p. v. strot), 84 (H. 123; N. 87, 91).
- tournée (ronde), 99 (H. 16, 46).
- traam (arm van een kruiwagen), 129.
- tranen (zijn oogen — = loopen), 81 (N. 13).
- trap (trede), 83.
- treem (traam), 129 (O. 10, 11, 12, 182, 184, 192).
- trekken, 60 (naast het gewone trok (3e pers. enk. onv. verl. tijd) treft men ook volgende vormen aan: trekste (a. 3; N. 51), trekte (N. 155), trektede (N. 5), trektege (H. 1), triek (N. 83) en trokte (N. 155)); — (plukken), 82; — (i. p. v. varen), 106 (a. 3).
- trijfel (het zijn al —s = beuzelingen, prullen), 79 (N. 140).
- troeven (kaarten), 65 (N. 93, 101, 109, 110, 113, 148, 149, 151, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 160a, 161, 162).
- trokken (arch.; trekken), 82 (N. 88).
- trommel(tje) of trommel(ke), 88.
- trommelaar (trommel), 88 (N. 101).
- trouwboek, 41 (N. 88).
- trouwen, 110 (H. 65, 81a; a. 3; N. 95, 148, 153, 160a).
- trukken (arch.; trekken), 82 (N. 88).
- tuin (ijzeren roosterwerk), 20 (H. 69).
- tuite (stuk), 106 (O. 187).
- tuiten (hard schreeuwen), 84 (N. 178; O. 179, 184, 189).

twaalftapper (bezem bestaande uit
 twaalf tapjes), 33 (H. 47).
 twee, 11, 25, 35, 130.
 tweejaarspaard, 107 (H. 21).
 type ('t is een chiquen —), 102
 (H. 3).

 U, 35, 134 (zie ook : gij).
 uchtend (i. p. v. noen), 75 (H. 46, 93).
 uchtermis (ochtendmis), 50 (N. 122).
 uider, 127 (H. 75, 79, 82).
 uier, 127.
 uil(tje) (vlinder), 20.
 uit, 28 (H. 60), 41 (N. 88), 127 ; —
 (= naar buiten), 130 (b. 14 ;
 N. 1a, 3, 51, 93, 95, 98, 101, 140) ;
 — (= van), 83, 106 (N. 97, 142),
 108 (H. 66), 109 (H. 13, 39, 40,
 105, 117, 118, 120 ; N. 6, 71, 74,
 83, 91 ; O. 181, 189, 192) ; —
 (= voor), 47 (H. 42 ; N. 17, 24,
 29, 49, 58, 60, 63, 79) ; — zijn
 achter iets, 85 (H. 59) ; — zijn
 op iets, 85 (H. 65, 68).
 uitbreiden, 51.
 uitdrinken, 12.
 uiteensmijten (uitspreiden), 51
 (H. 41).
 uitgedroogd (droog), 86 (N. 105).
 uitgelangd (dun), 100 (H. 116).
 uithalen (zoeken), 94 (H. 123).
 uithouden (i. p. v. ver brengen), 39
 (N. 55).
 uitklinken (een gerucht verspreiden),
 51 (H. 14).
 uitloopen (loopen), 81 (N. 85) ; —
 (= spatten), 127 (N. 160).
 uitmeten (goeds —), 39 (N. 160).
 uitspreiden, 51.
 uitspuiten (spatten), 127 (H. 76 ;
 b. 9 ; N. 49, 60, 97, 110, 155, 156,
 159).
 uitstorten, 40 (N. 101, 154).
 uitstrooien, 51 (N. 141).
 uitzuipen, 12 (H. 38, 46 ; N. 90).
 ulder (u), 44 (H. 69, 117) ; — (hun),
 12, 86 (zie : hu(l)der).
 under (hun) (zie : hunder).

uur, 101 ; altijd op zijn — zijn (= se-
 cuur), 102 (H. 15, 44, 83) ; juist
 op zijn — zijn (= secuur), 102
 (H. 50).

Vaagborstel, 33 (H. 103, 106, 112,
 113 ; N. 28a ; O. 189).
 vaal, 55 (H. 41, 123 ; N. 71).
 vaars, 55.
 vaart (i. p. v. Schelde), 42 (H. 40,
 75 ; a. 3 ; b. 9, 19, 22 ; N. 1a, 7,
 12, 48, 49, 50, 52, 56, 58, 60, 93,
 95, 97, 104, 108, 110, 111, 148,
 149, 151, 153, 154, 155, 156, 160,
 160a).
 vaarzetje, 55 (b. 10).
 vader, 53.
 vager (ragebol), 19 (b. 10 ; N. 153) ;
 — (veegborstel), 33 (b. 9, 12 ;
 N. 57).
 valig (een —e = vale duif), 35 (H. 2,
 9, 12, 36).
 valsch (i. p. v. dwars), 73 (N. 83).
 valschaard (i. p. v. dwars mensch),
 73 (H. 93 ; N. 20).
 van, 24, 40, 42 (H. 14, 28, 35, 38,
 40, 46, 49, 54, 62, 84 ; N. 33, 42,
 57, 59, 61, 101, 105, 116, 119, 123,
 129 ; O. 80, 184, 187), 44, 60, 75,
 76, 79, 83, 86, 89, 106, 108, 123,
 127, 129 ; — (explet.), 54, 75
 (N. 46, 48, 95) ; — (= uit), 109,
 127 (b. 15 ; N. 1a, 12, 53, 58, 98,
 158) ; — (voegw. ; = want), 32
 (H. 4, 23, 35) ; — al, 91 (H. 1, 63,
 76, 119, 123 ; N. 46, 58, 129, 145,
 163) ; — te, 117 (N. 113, 122, 151).
 vandaag, 65, 68 ; — (i. p. v. tegen-
 woordig), 3 (H. 32).
 vanderwe(er)s(ch)en (schuin), 87
 (N. 109).
 varen, 106.
 vast (kan wegens defect niet verder),
 67 (H. 1, 2, 3 ; N. 132 ; O. 11).
 vastenavond, 15.
 vat (graanmaat), 140 (H. 32).
 vechterhaan, 21 (H. 119).
 veel, 8 (N. 46), 15, 23, 34 (H. 106 ;

- N. 37), 43, 55, 56, 58 (H. 67, 69, 106, 123), 59, 108 (H. 3, 24, 72; O. 81), 120; — (= duur), 112 (H. 47).
- veld, 37 (voornl. in Fra.-Vla.); te — e (= naar 't veld), 36 (in Fra.-Vla.).
- venster, 49 (doorgaans vr.); onz. te H. 2, 13; N. 126, 140; O. 11, 12; man. te H. 34, 79; N. 1, 12, 16, 17, 49, 58, 59, 62, 63, 67, 111, 117, 123.
- vent, 21, 27, 41, 43 (H. 66), 77 (H. 67; N. 37), 102; — (i. p. v. maat), 17 (N. 42, 47, 88).
- ventje (i. p. v. kindje), 9 (N. 153; O. 192); — (i. p. v. maat), 17 (O. 81); jong — (i. p. v. mannetje, jongetje), 69.
- ver, 39; — om (= omweg), 87 (H. 8, 117, 120; N. 33).
- verbeesten (= opdoen, opmaken), 38 (H. 89).
- verbieden (i. p. v. afraden), 54.
- verbommarseeren (opdoen), 38 (H. 123).
- verbommeseeren (opdoen), 38 (H. 123).
- verbreeden, 51.
- verbreien (een nieuw stuk aan iets breien), 51 (N. 161).
- verbrooien (verkwisten), 38 (N. 161).
- verbuischen (verkwisten), 38 (H. 123).
- verdemolieren (afbreken), 23 (H. 46).
- verder (i. p. v. om), 87 (H. 89).
- verdoen (opdoen), 38.
- verdraaien (krom loopen), 87 (N. 155).
- verdragen (i. p. v. omgaan), 73 (H. 65; N. 75, 140, 149).
- verdreegen (dreigen), 13.
- vereten (opdoen), 38 (b. 15).
- vergrooten (uitbreiden), 51 (H. 14, 67).
- vergruwd (verschrikt, benauwd), 20 (H. 47).
- verkeerd (dwars), 73 (H. 60, 81a; N. 1, 11, 12, 54, 63, 93, 119, 131, 141); — klappen (= dwars zijn), 73 (N. 97).
- verkeerderik (dwars mensch), 73 (H. 93).
- verkeeren (zonder voorz. = omgaan met), 73 (N. 97).
- verken (zoo vet als een —), 46 (N. 141).
- verkletsen (opdoen), 38 (N. 58).
- verkloeken, 96.
- verkoelen, 68 (N. 33, 151).
- verkooopen, 77 (H. 115).
- verkwispelen (verkwisten), 38 (N. 158).
- verkwisten, 38 (N. 12, 56, 57, 60, 97, 105, 124, 129, 153, 154).
- verlappen (verkwisten), 38 (H. 12).
- verliezen (i. p. v. kwijt zijn), 40 (voornl. in Fra.-Vla.).
- verluischen (opdoen), 38 (N. 149).
- vermeerderen (uitbreiden), 51 (H. 69).
- vermoord (kapot), 67 (N. 114).
- vermoorden, 84 (H. 93); — (= afbreken), 23 (N. 114, 124); — (= opdoen), 38 (N. 49, 114).
- vermooschen (vermorsen; opdoen), 38.
- vermuft (beschimmeld), 5 (H. 47; N. 126, 129, 130, 131).
- verneuken (opdoen), 38 (H. 81a).
- vernietigen (afbreken), 23 (N. 105, 154, 161).
- verrijzen, 135 (N. 151).
- versch (= koel), 95 (b. 22; N. 1a, 148); — (= pas), 122.
- verschrikt, 1 (H. 46, 100), 20 (H. 46, 83, 84; N. 97).
- verschuwd, 1 (N. 141).
- versleten (kapot), 67 (H. 95).
- verslokt (verslikt), 67 (N. 53).
- versnorrelen (opdoen), 38 (H. 17).
- verspelen (opdoen), 38 (b. 9; N. 178).
- verspreiden, 51 (H. 16, 36; N. 89, 139).
- verst (om de(r) —), 47; — (om te(r) —), 47; — (voor ter —), 47.
- versteend (— blijven = moeite hebben om te groeien), 124 (N. 111).
- versteld (— zijn of zitten = blijven steken), 67.

- versterken (verkloeken), 96 (H. 79, 81, 81a; b. 20a; N. 1, 1a, 2, 11, 48, 49, 51, 56, 95, 153, 178; O. 11, 179).
 verstrav(v)en (verkloeken), 96 (N. 132; O. 187).
 verteren (opdoen), 38.
 vertureluten (opdoen), 38 (H. 12, 65; N. 16).
 vervaard (bang), 20 (N. 145, 178; O. 79, 80, 81, 82, 83, 181, 182, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 192, 258); — zijn (schrik hebben), 1 (O. 80, 82, 83, 181, 182, 184, 186, 187, 188, 189, 192, 258); — hebben (schrik hebben), 1 (N. 178; O. 190).
 vervromen (verkloeken), 96 (b. 9, 12, 14, 15, 19, 20a, 22; N. 11, 48, 50, 54, 55, 95, 101, 108, 148, 149, 151, 154, 156, 158, 160a).
 verwaard (dood), 89 (N. 98).
 verwachten, 39 (N. 53).
 verzeie (— zien = mikken), 92 (H. 119).
 verzoeten, 68 (N. 61).
 verzonken (versteld; in het slik of het zand blijven steken), 67.
 verzwijnden (opdoen), 38 (H. 75, 76, 79; N. 9, 93, 104).
 vesper (onz. en vr.), 50.
 vespereeren (om 4 uur iets gebruiken), 74 (voornl. in Fra.-Vla.).
 vespereereeten, 74 (N. 101).
 vespereertijd, 74 (b. 19; N. 11, 55, 97, 98, 129, 154).
 vesperei (vierurenmaaltijd), 74 (N. 45, 47, 81, 83, 84, 85, 87, 88, 90, 91, 139, 143, 144; O. 4, 76, 79, 179, 182).
 vespereien (vespereeren), 74 (N. 88, 142; O. 184).
 vespereieten, 74 (N. 39).
 vespereitijd, 74 (N. 47, 89; O. 12, 76, 82).
 vespers (steeds mv.), 50.
 vespertijd (vierurenmaaltijd), 74 (O. 186, 189, 192).
 vet, 46; — (—te beurs), 108 (N. 88); — (—ten dinsdag = Carnaval), 15 (N. 105, 154).
 vette (mest), 51.
 veugel (i. p. v. kerel), 21 (b. 10; N. 149, 151).
 veulen(tje), 107.
 veulnen, 107 (H. 41).
 vier (telw.), 10.
 vier (vuur), 104.
 vieren, 15.
 vieren (achter de —; i. p. v. schaft-tijd), 74.
 vierendeel (landmaat), 140.
 viersten (vieren), 15 (alg. in Fra.-Vla.).
 vieze (een — = een secure), 102 (H. 93).
 vijf, 12, 119.
 vijfhonderdlands (landmaat = 300 roeden), 140 (H. 113).
 vijftiglands (landmaat), 140 (N. 143).
 vinden (i. p. v. zoeken), 94 (H. 7, 21, 64; N. 39, 142); — (i. p. v. krij-gen), 116 (N. 13, 55, 153, 154).
 vinger, 6.
 vinnig (beschimmeld), 5.
 visscher (i. p. v. schipper), 6 (H. 1, 3).
 vizeeren (mikken), 92 (H. 65; a. 3; N. 3, 26, 48, 51, 114, 129, 159, 162).
 Vlaamsche (— maat), 140 (N. 154).
 vlake (vlaak; strooien wind- en re-genschut in steenbakkerijen), 20 (H. 47).
 vlam (licht), 59 (H. 106; N. 33, 130).
 vlammetje (licht), 59 (H. 13).
 vlinder, 20.
 vloge (klein bosch van ± een halve Ha), 82 (N. 119).
 xvoeier (voeder; i. p. v. eten), 97 (H. 13; N. 131; O. 192).
 xvoe(i)eren (voederen), 97 (H. 14, 123).
 voeiering (voeder), 97 (H. 5).
 xvoeren, 97.
 voet, 69; — (landmaat), 140.
 vogel (zie: veugel).
 voiture (i. p. v. kar), 74 (N. 111, 153).
 volen (veulen), 107 (H. 28).

volgen (vieren), 15 (N. 6, 58, 98, 110, 155); — (meegaan), 16 (N. 1a).
 volk, 73 (b. 19; N. 29, 55, 67, 105, 124), 85.
 volmaakt, 62, 102 (H. 3).
 volven (volgen, vieren), 15 (b. 14.)
 vonte (doopvont), 137.
 vontesmet (erfelijkheid van peter of meter), 137; (H. 36) (zie ook : smetten).
 vooizeke (liedje), 90 (N. 131).
 vool (veulen), 107 (H. 17, 18, 19, 21, 23, 24, 57).
 voor (voorz.), 47, 50, 75, 88, 95, 128; — bijw. (i. p. v. om), 57 (N. 129), 58 (H. 2, 11, 15, 19, 30, 35, 43, 44, 48, 49, 50, 51, 54, 57, 59, 66, 69, 83, 93, 103, 108; N. 28a, 45, 46, 71, 129; O. 10, 81, 179), 82 (H. 105), 96, 112; — (voegw.; voordat), 30, 80; — (i. p. v. van), 42 (H. 1, 7, 23, 66; N. 71).
 voorak (voordat ik), 30 (N. 71).
 vooraleer, 30 (N. 77).
 voorank (voordat ik), 30 (H. 76; b. 12; N. 1a, 2, 6, 12, 49, 51, 60, 61, 93, 95, 101, 105, 148, 151, 160a).
 voo(r)der (comp. van voor), 87 (H. 48, 75, 93; a. 3; b. 12; N. 1a, 79, 111, 154).
 vooreer (eer), 30 (H. 57).
 voeren (eerst), 49 (N. 154, 156), 97 (N. 154).
 voorlank (eer, voordat), 30 (N. 107).
 voorlat (voordat), 80 (N. 107).
 voornoen (i. p. v. noen), 75; te — 75 (H. 119; N. 26, 33, 36, 39, 46, 48); 's —s, 75 (H. 72).
 voorst (het —e), 127 (H. 5).
 voort (= weg), 37 (hoofdzakelijk in Fra.-Vla.).
 voortdoen, 39 (N. 111).
 voortijds (eertijds, toen), 61 (O. 188).
 voortkunnen, 67 (H. 84; N. 91).
 vors (zie : voort).
 vort (zie : voort).
 vossen (voskleurig), 55 (H. 63).

vragen (= zoeken), 85 (N. 154).
 vrecht (vracht; gewicht), 129 (H. 47, 65).
 vreeze (— hebben = schrik hebben), 1 (N. 144, 145, 146, 160a, 178), 20 (N. 142, 144, 145).
 vriend, 2; — (bloedverwant), 2 (b. 19; N. 13, 53, 101); — (maat), 17 (N. 45, 158); geen goed — zijn (=niet omgaan), 73 (N. 104, 160a).
 vriendschap (maat), 17 (H. 14; b. 10; N. 161).
 vrij (een — kindje = een mooi kind), 9 (N. 105).
 vroeger (in dien tijd), 61.
 vroegertijd (in dien tijd), 61 (H. 19).
 vroegmis, 50.
 vroom (sterk, kloek gebouwd), 43 (b. 15; N. 154).
 vrouw(e), 41 (H. 14, 24, 36, 40, 65, 119; N. 35, 47, 88, 132, 137, 141, 143, 144; O. 10, 11, 12, 80, 82), 110 (H. 24, 36, 39, 47, 89; N. 24, 34, 45, 91, 132, 140, 141, 143, 144; O. 2, 10, 11, 12, 80, 81, 82, 83).
 vrouwmensch, 52, 110 (H. 8, 13, 30, 42, 61, 63, 76, 81a, 95, 97, 100, 101, 112, 113, 119, 123; N. 12, 14, 17, 20, 28a, 39, 47, 49, 53, 60, 75, 83, 84, 89, 123, 146, 149, 153; O. 11, 76).
 vruchten (— der aarde = kruisprocessie), 128 (H. 118).
 vuilbruin (i. p. v. vaal), 55 (H. 12).
 vul (vol; —le beurs), 108 (H. 13, 49, 72, 81; N. 71).
 vullen, 10 (H. 83), 101.
 vuur (zie : vier).
 vuurbergen, 104 (N. 111; O. 258).
 vuurspuwend (—e bergen), 104 (H. 35, 38, 39; N. 38^{II}, 126).
 Waar (bijw.), 77 (in Fra.-Vla.), 93 (H. 17, 66), 94.
 waar (= hé), 59 (O. 1, 5); is het geen — (= hé), 59 (H. 115; N. 34); is het niet — (= hé), 59 (H. 35).
 waa(r)a(n)k (waar dat ik), 94 (H. 76,

81a ; b. 9, 10 ; N. 13, 93, 107, 109, 113).
 waard (zie : weerd).
 waarmee, 3 (N. 131).
 wagen, 67 (H. 60), 74 (N. 148).
 wagenmaker (i. p. v. boogmaker), 77 (H. 76).
 wagewijd (— open), 84 (N. 131).
 wak (i. p. v. koel), 95 (N. 151).
 warm, 68.
 wasch (de — leggen = openspreiden), 51 (H. 93).
 wat, 33 (N. 50, 151), 49 (N. 50, 162), 75 (N. 62, 81, 85, 88, 89, 139, 143, 144, 145, 146 ; O. 2, 10, 11, 76, 79, 80, 81, 82, 182, 186, 188, 189, 190, 192), 93 (b. 10, 12 ; N. 54, 156), 107 (N. 151).
 water, 54, 121 ; — geven (besproeien) 2.
 waterachtig, 100 (N. 61), 132 (H. 12, 16, 24).
 wateren (besproeien), 2 (H. 9).
 watering (water), 42 (N. 52).
 waze (slijk), 67 (N. 28a, 29).
 we (zie : me).
 wè (hé ; weet ge), 17, 42 (N. 38^{II}, 130).
 weddement (weddenschap), 47 (O. 10, 83, 181).
 wedden, 47.
 we(dde)ninge (weddenschap), 47 (N. 104, 107, 109, 111, 161).
 weddenisse (weddenschap), 47.
 wedding (weddenschap), 47.
 weeg (schut), 20 (H. 106).
 weelde (i. p. v. rijkdom), 85 (N. 36, 140, 148, 155).
 weeldom (rijkdom), 85 (N. 109).
 weer (opnieuw), 69 (H. 8) ; — (terug), 100 ; — zijn (terugkomen), 64 (H. 66, 72).
 wee(r)d (waard), 56 ; niets —, 111 (H. 34) ; — zijn, 39 (N. 97).
 weerdij (in de — van = in ongeveer ...), 101 (N. 141).
 weerkeeren (terugkomen), 64, 108 (H. 46 ; N. 151, 155, 163).

weerkomen (terugkomen), 64.
 weerom (terug), 100 (N. 101, 156).
 we(er)se (lijnzaadmeel), 31.
 weg (bijw.), 37 ; — zijn, 26 (N. 42).
 weg (nw.), 87 ; geen — kunnen (= niet verder kunnen), 67 (H. 11, 14, 63) ; geen — kunnen (= niet kunnen omgaan met), 73 (N. 84) ; niet over den — kunnen (= niet kunnen omgaan met), 73 (N. 79 ; O. 181) ; uit den — zijn (= om zijn), 87 (H. 40).
 wegdoen (i. p. v. varen), 106 (N. 54).
 wegel (pad), 87 (H. 16 ; a. 3 ; N. 5, 51, 54).
 weglopen (i. p. v. varen), 106 (H. 106).
 wegnemen (i. p. v. varen), 106 (N. 158).
 wegmaken (opdoen), 38 (H. 100 ; b. 10, 20a ; N. 1a, 7, 13, 52, 95).
 wegvaren, 106 (H. 87 ; N. 43).
 wegvliegen (i. p. v. schrik hebben), 1 (H. 67).
 wei(de), 20, 36 (H. 40).
 weinig, 15 (H. 59 ; N. 11).
 wel, 63, 99 (H. 11, 17), 101 (H. 30) ; — (= goed), 92, 102 (b. 14, 15 ; N. 1, 3, 54, 108, 158, 160) ; — (= hard), 84 (H. 7, 21) ; — (= klaar), 59 (a. 3 ; N. 61, 116, 154, 162 ; O. 181) ; — (= pas), 122 (N. 12) ; — (= veel), 108 (N. 122) ; niet — (= moeilijk), 124 (N. 116 ; O. 190).
 wellust (i. p. v. rijkdom), 85 (N. 151).
 welweter (i. p. v. dwars mensch), 73 (N. 123).
 wenschen, 71 (N. 153).
 werdement (weddenschap), 47 (O. 179, 184, 187, 188, 190, 258).
 wereld, 21.
 werk, 4, 102 ; — (i. p. v. akker), 36 (O. 258) ; op zijn — gaan (= werken), 32 (N. 154) ; in zijn —, 103 (N. 160a).
 werken, 3 (b. 7), 32.
 werkman, 102.

werren (wedden), 47 (b. 15).
 werrenisse (weddenschap), 47 (b. 22 ;
 N. 93, 95).
 weten, 46 (O. 83), 77, 94 ; — (i. p. v.
 willen), 71 (H. 16).
 wettinge (weddenschap), 47.
 weug (weg), 87.
 weugel (wegel, pad), 87 (N. 124).
 weven (i. p. v. spinnen), 3 (N. 156).
 wie, 18.
 wij (zie : me, ons, we, wijder).
 wijd (breed), 25 (alg. in Fra.-Vla.) ;
 — open, 84 (H. 4, 17, 36, 40).
 wijder (wij), 44, 101 (H. 5, 65, 68,
 100 ; N. 68, 113, 114, 136, 139) ;
 't huis van — (= ons huis), 126
 (H. 65).
 wijder (breeder), 25 (alg. in Fra.-
 Vla.).
 wijdgatopen (wagewijd open), 84
 (N. 37).
 wijdopen (wagewijd open), 84 (H. 4,
 40, 97 ; N. 20, 79).
 wijdste (de — = de breedste), 25
 (alg. in Fra.-Vla.).
 wijf, 41, 52, 110 (mv. wijven ; ook
 „wijfs” te H. 21).
 wijn, 12, 125.
 wijndre (wij), 44 (N. 38^I).
 wijzen (mikken), 92.
 wilder (wij), 44 (O. 1, 5, 79, 82, 83,
 179, 181, 184, 187, 188, 189).
 willen, 13 (N. 1a, 2, 3, 3, 7, 53, 114,
 130) ; — (ik zou —), 71.
 windewere (windeweer, schut), 20
 (H. 60, 93, 103, 105, 108, 113).
 winkel (krinkel en — = krom), 87
 (N. 160a).
 Winnezeelsch (— gemet), 140 (N. 59).
 wit, 36 ; — (i. p. v. vaal), 55 (H. 43,
 105 ; N. 148).
 woepelen (hard schreeuwen), 84
 (N. 154).
 wolf (witte vlindersoort), 20 (N. 141).
 wolveneten (paddestoel), 20 (H. 40).
 wonen, 77.
 woord, 63 (N. 97), 79.
 worden, 15, 34, 135.

wreed (= sterk), 43 (N. 101) ; —
 (= zeer), 102 (H. 123).
 wree(n)d (= erg, zeer), 42 (H. 123).
 wree(n)dig (= erg, zeer), 84 (H. 3).
 wroete (muil), 84 (H. 8, 13).
 wulder, 44, 55 (O. 1), 113, 114, 136,
 139.
 wuppe (voor de — zijn = kapot zijn),
 67 (N. 163).

Zaad, 111.

zaaien, 111 (verl. deelw. is : gezaaid
 of gezaaien).
 zacht, 68, 127 (H. 5).
 zak (beurs), 108 (H. 47, 51, 59, 108) ;
 zijn —ken vullen, 85 (H. 119).
 zand (in 't — zitten = blijven ste-
 ken), 67 (H. 32).
 zandvaal, 55 (H. 123).
 ze (zij ; mv.), 1, 3, 5, 12, 37, 47, 66,
 80, 106, 123, 131 ; — (zij ; vr.
 enk.), 38, 40, 52, 82.
 zee, 29.
 zeemaarden (vaal), 55 (N. 36).
 zeemde (vaal), 55 (H. 5, 119 ; N. 42,
 141).
 zeemkleurde (vaal), 55 (N. 143, 144,
 145).
 zeer (adj.), 32 (H. 9, 17, 42, 50, 59,
 60, 84, 95, 106, 118, 119 ; N. 24,
 33, 36, 43, 137, 140 ; O. 1, 10,
 76, 80, 181) ; — (pijn ; nw.), 32
 (H. 65 ; N. 90) ; — hebben, 32, 72.
 zeg (hela !), 35 (H. 1 ; N. 42 ; O. 184).
 zeggen, 62, 63, 100 (H. 93), 112, 117,
 118 (de 3^e pers. enk. onv. verl.
 t. luidt „zeiste” te N. 3 (zin 63) en
 te H. 81a (zin 118) ; — (i. p. v. af-
 raden), 34 (sporadisch in W.-Vla. en
 algem. in Fra.-Vla.) ; van te voren
 — (i. p. v. afraden), 54 (N. 43) ;
 het al te — hebben (= erg zijn),
 43 (H. 67 ; O. 187) ; kontrarie —
 (= dwars zijn), 73 (N. 114) ; niets
 op te — vallen (= secuur), 102
 (H. 3, 12, 41) ; niets van te —
 vallen (= secuur), 102 (H. 2, 36,
 70 ; O. 184) ; niets van te — zijn

(= secuur), 102 (H. 69, 108 ; N. 67 ; O. 5, 181).
zegte (hela !), 35 (H. 75 ; b. 10 ; N. 1a, 6, 52, 55, 93, 104, 151, 156).
zeije (he !), 59 (H. 36).
zekeraar (een secure), 102 (H. 76 ; N. 53, 161).
zekere (een — = een secure), 102 (N. 13).
zelf, 125 (N. 162).
zenden (sturen), 100.
zes, 53.
zetten (i. p. v. steken), 33 (N. 59) ; open —, 84 (de 3^e p. enk. verl. tijd luidt te H. 1, 11, 70 ; N. 43, 71, 141 ; O. 10, 11, 12 „zettege”).
zeveraar (i. p. v. dwars mensch), 73 (N. 71).
zezij(n)der (zij), 66.
zezu(l)der (zij) (zie : zu(l)der).
zie (uitroep), 18 (H. 17, 23, 51, 59, 60, 84, 93, 95, 108 ; N. 36, 39, 74, 77, 87, 89 ; O. 76).
zie(d)en (zooien), 121 (Fra.-Vla.).
zien, 1, 8, 14, 55, 63, 134 ; — (i. p. v. omgaan), 73 (N. 3) ; — (keuren), 107 (H. 76, 81 ; a. 3 ; b. 7, 12, 14, 15 ; N. 1, 12, 54, 56, 90, 101, 104, 153, 154, 155, 158, 160).
zier(ke) (ik geloof er geen — van), 79 (H. 120).
zij (zie : ze, zezij(n)der, zij(n)der).
zijn (ww.), 1, 2, 3, 4, 8, 15, 16, 17 (H. 1, 5, 8, 24, 57, 59, 62, 119 ; b. 20a ; N. 13, 17, 26, 39, 42, 43, 60, 63, 67, 68, 78, 114 ; O. 1, 4, 12), 18 (H. 1, 8, 57, 119 ; N. 33, 43, 114 ; O. 1), 28, 29, 30, 36, 37, 40, 42, 43, 46, 53 (N. 84), 55 (H. 11), 56, 58, 59, 62, 67, 68, 70, 76, 80, 82, 83, 86, 87, 89, 90, 91, 95, 98, 100, 102, 104, 108, 109, 111, 112, 115, 119, 122, 131 (H. 75 ; b. 12, 20a ; N. 11, 13, 55, 98, 109, 160, 161, 162), 132, 134 ; — (i. p. v. liggen), 120 (a. 3 ; b. 7, 12, 14, 22 ; N. 1, 2, 3, 5, 9, 13, 60, 93, 95, 98,

104, 107, 110, 124, 148, 151, 156), 133 ; — (i. p. v. staan), 26 (voornl. in Fra.-Vla.), 57 (b. 10, 12, 14 ; N. 1, 2, 3, 6, 13, 54, 98, 105, 148, 149, 151, 154, 156, 161) ; — (i. p. v. worden), 34 ; niet veel meer — van (= vieren), 15 (H. 76).
zijn (bez. vnw.), 6, 7, 14, 24, 32, 38, 41, 43 (H. 69), 53, 60, 67, 69, 76 (H. 4, 15, 30, 32, 38, 47, 50, 65, 81a), 81, 84, 90, 102.
zijnder (zij), 66.
zindelijk (secur), 102 ; — op zijn werk (id.), 102 (H. 2).
zitten, 36, 67.
zoeken, 85, 93, 94 (naast de gewone vorm zocht (3^e pers. enk. onv. verl. tijd) vindt men ook : zochtste, 85 (a. 3), zoekste, 85 (H. 76), zoeke, 85 (N. 137) en zoektege, 85 (O. 11).
zoel (zacht), 68.
zoeper (bezem), 33 (b. 10, 12, 14, 15, 19, 20a, 22 ; N. 48, 54).
zoet (zacht), 68.
zomervogel (vlinder), 20 (H. 41).
zoo, 46, 54, 98 (N. 39) ; — veel, 43 (H. 14, 65).
zoon, 76.
zoppe (kooksel, voeding voor koeien), 31 (N. 139, 142, 143, 145).
zorg (— dragen over = beschermen), 41 (N. 57).
zorgen (— voor = beschermen), 41.
zotjesavond (vastenavond), 15 (O. 192).
zow (zulk), 73 (H. 35).
zuigelingetje (veulen dat nog gezoogd wordt), 107 (N. 154).
zuigkachtel (veulen dat nog gezoogd wordt), 107 (N. 57).
zuk (zie : zulk).
zu(l)der of zezu(l)der (zij), 66 (H. 119, 123 ; N. 48, 53, 88, 140, 141 ; O. 1, 10, 76, 79, 181, 182, 186, 187, 189, 190).
zulk, 77 ; — (i. p. v. vaal), 55.
zulle, 17.

zullen, 22 (H. 41, 70, 118, 119 ; N. 91,
 160a, 178 ; O. 2, 10, 11, 12, 79,
 189, 190, 192, 258), 39, 48 (H. 9,
 24, 34, 41, 65, 68, 70, 72, 116, 118,
 119, 123 ; N. 47, 88 ; O. 10, 12,
 80, 184, 189, 190, 192, 258), 64,
 71, 94 (H. 3, 30, 62, 66, 67, 70,
 117, 119, 123 ; N. 34, 36, 63, 129,
 131, 142, 143), 101, 117 (H. 13, 70,
 71, 118, 119 ; O. 10, 182, 190, 192),
 121 (H. 64, 70, 118, 123 ; O. 5, 10,
 12, 76, 190, 192), 124 (H. 13, 14, 32,
 34, 69, 117, 118, 119, 120 ; N. 43,
 84, 91, 178 ; O. 1, 2, 10, 11, 12,
 76, 80, 83, 184, 186, 189, 190, 258).
 zuur, 100.
 zwaar (lastig), 4 (H. 39, 114) ; —
 (een —e beurs), 108 (N. 105).
 zwa(l)m(tje) (zwaluw(tje)), 64.

zwaluw(tje), 64.
 zwart, 36 (H. 28 ; O. 182), 131.
 zwartblauw, 131 (b. 7).
 zwe(l)gen (inslikken), 89.
 zwemmen, 42.
 zwijn (zoo vet als een —), 46.
 zwijnejong, 46 (N. 71).
 zwijnenoot (eikel), 120 (N. 117).
 zwijnevet, 46 (H. 100).
 zwijnsnoot (eikel), 120 (N. 87, 88,
 130, 137, 139, 141, 142, 143, 144,
 145, 178 ; O. 83, 179, 188, 190).
 zwijnsnootje (eikel), 120 (N. 146).
 zwijntje (zoo vet als een —), 46
 (H. 40 ; b. 7, 10 ; N. 2, 51, 57, 58,
 109 ; O. 2) ; — (kort handbor-
 steltje), 33 (H. 83, 100, 103, 112 ;
 N. 28a).